

Sprawozdanie za 2020 rok z realizacji Małopolskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022

Kraków, październik 2021 rok
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Departament Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej

MAŁOPOLSKA

Tytuł: Sprawozdanie za 2020 rok z realizacji Małopolskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022

Przy publikowaniu treści zawartych w niniejszym opracowaniu prosimy o podawanie źródła danych

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Departament Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej
ul. Raclawicka 56, 30-017 Kraków | tel.+48 12 63 03 202, fax. +48 12 630 31 26 | www.malopolska.pl
| e-mail: ps.sekretariat@umwm.pl

Spis treści

Słownik Skrótów	4
Wprowadzenie	5
Rozdział 1	6
Sytuacja epidemiologiczna w Województwie Małopolskim	6
1.1 Podstawowe dane demograficzne	6
1.2. Leczeni w warunkach ambulatoryjnych.....	7
1.3 Leczeni w zespołach (oddziałach) leczenia środowiskowego	11
1.4. Leczeni w systemie dziennym	12
1.5. Leczeni w systemie stacjonarnym.....	13
1.6. Samobójstwa w Małopolsce	14
Rozdział 2	20
Zasoby instytucjonalne	20
2.1. Opieka ambulatoryjna	20
2.2 Zespoły leczenia środowiskowego	21
2.3. Opieka dzienna.....	21
2.4. Opieka Stacjonarna.....	23
2.5. Opieka długoterminowa.....	24
2.6. Centra Zdrowia Psychicznego.....	25
2.7. Zasoby kadrowe	27
2.8. Pomoc Społeczna.....	28
Rozdział 3	36
Finansowanie Programu.....	36
3.1. Kontraktowanie świadczeń w zakresie opieki psychiatrycznej	36
3.2. Realizacja Programów Promocji Zdrowia Psychicznego przez Województwo Małopolskie.....	40
3.3. Środki finansowe przeznaczone przez Województwo Małopolskie na rozwój bazy lecznictwa psychiatrycznego	41
Rozdział 4	43
Realizacja celów Małopolskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022.....	43
4.1 Cele główne oraz szczegółowe	43
4.2. Zrealizowane zadania w 2019 roku w ramach celów głównych oraz szczegółowych Małopolskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022.....	44
Podsumowanie	51

Słownik Skrótów

CZP – Centrum Zdrowia Psychicznego

DPS – Dom Pomocy Społecznej

MPOZP – Małopolski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego

MOW NFZ – Małopolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia

MUW – Małopolski Urząd Wojewódzki

NZOZ – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

PZK – Punkt Zgłoszeniowo-Koordynujący

SP ZOZ – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej

ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy

ROPS – Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej

UMWM – Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

WTZ – Warsztat Terapii Zajęciowej

WUP – Wojewódzki Urząd Pracy

ZAZ – Zakład Aktywności Zawodowej

ZOL – Zakład Opiekuńczo-Leczniczy

ZOZ – Zakład Opieki Zdrowotnej

ZPCh – Zakład Pracy Chronionej

ZŚL – Zespół Leczenia Środowiskowego

Wprowadzenie

Polskie ustawodawstwo nakłada na jednostki samorządu terytorialnego, w tym również na województwo, obowiązek ochrony zdrowia psychicznego. Obowiązek ten wynika przede wszystkim z ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa, w której w art. 14 ust. 1 pkt. 2 przewidziano realizację zadań o charakterze wojewódzkim określonych ustawami, a w szczególności w zakresie promocji i ochrony zdrowia. W odniesieniu do ochrony zdrowia psychicznego i związanych z nią zadań województwa, podstawowe znaczenie ma ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego, która w art. 1 ust. 1 stanowi; „Ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane”.

Małopolski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 jest kontynuacją i trzecią edycją programu regionalnego w tej dziedzinie. Program powstał w odpowiedzi na Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2017 roku w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 i został przyjęty Uchwałą nr 2152/17 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 21 grudnia 2017 roku. Cele operacyjne i zadania określone w Małopolskim Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 są spójne z celami oraz zadaniami określonymi w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017–2022. Celem nadrzędnym Małopolskiego Programu jest zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi kompleksowej, wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym oraz kształtowanie wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, w szczególności zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania ich dyskryminacji. Małopolski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego opracowany został przez Departament Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego we współpracy z Małopolską Radą Zdrowia Psychicznego oraz Zespołem Zadaniowym ds. opracowania Małopolskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022.

W Małopolskim Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego do realizacji poszczególnych zadań w ramach celów programu zostało przewidzianych wiele instytucji. Przedstawiane sprawozdanie ujmuje działania podejmowane w 2020 roku przez Samorząd Województwa, jednostki samorządu powiatowego i gminnego, jednostki pomocy społecznej, jednostki opieki zdrowotnej, placówki oświatowe, Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie. Zadania dla poszczególnych podmiotów zostały określone w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego. Z uwagi na fakt, że podmioty, które realizują zadania w zakresie zdrowia psychicznego, nie są obligatoryjnie zobowiązane do sprawozdawania się do samorządu województwa nie uzyskano pełnych danych z jednostek ochrony zdrowia oraz jednostek samorządu terytorialnego działających na terenie województwa. Przedstawione w raporcie dane statystyczne i epidemiologiczne bazują na danych z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie, Małopolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia, Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Krakowie, Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie, jednostek samorządu terytorialnego oraz na danych zebranych bezpośrednio od jednostek ochrony zdrowia.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 roku w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii od dnia 20 marca 2020 roku do odwołania na terenie kraju ogłoszono stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. W związku z tym w wielu placówkach leczniczych wstrzymane lub ograniczone do niezbędnego minimum zostały przyjęcia planowe do oddziałów i przyjęcia, które nie spełniają kryteriów przyjęć pilnych, w celu minimalizacji ryzyka transmisji infekcji COVID-19, co jest zauważalne w statystyce dotyczącej liczby osób leczonych na terenie województwa małopolskiego.

Rozdział 1

Sytuacja epidemiologiczna w Województwie Małopolskim

1.1 Podstawowe dane demograficzne

W 2020 roku województwo małopolskie liczyło 3 410 441 mieszkańców, w tym 1 654 947 mężczyzn (48,5% wszystkich mieszkańców) i 1 755 494 kobiet (51,5%), co stanowiło 8,9% ludności Polski. W porównaniu do 2019 roku, liczba ludności w Małopolsce spadła o 460 osób. Najwięcej osób zamieszkiwało miasto Kraków (779 966 osób), powiat krakowski (281 440 osób) i powiat nowosądecki (217 071 osób). Szczegółowe dane dotyczące liczby mieszkańców w podziale na powiaty i z uwzględnieniem płci przedstawia tabela nr 1.

Tabela 1. Liczba mieszkańców Województwa Małopolskiego w 2020 roku w podziale na powiaty i wg płci.

Powiat	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Polska	38 265 013	18 502 241	19 762 772
Małopolska	3 410 441	1 654 947	1 755 494
m. Kraków	779 966	363 771	416 195
m. Nowy Sącz	83 558	40 006	43 552
m. Tarnów	107 498	50 795	56 703
bocheński	106 947	52 864	54 083
brzeski	93 035	46 171	46 864
chrzanowski	123 664	59 798	63 866
dąbrowski	58 977	29 397	29 580
gorlicki	108 487	53 696	54 791
krakowski	281 440	137 686	143 754
limanowski	132 148	66 125	66 023
miechowski	48 464	23 879	24 585
myślenicki	127 972	63 360	64 612
nowosądecki	217 071	108 095	108 976
nowotarski	191 646	93 812	97 834
olkuski	110 471	53 663	56 808
oświęcimski	152 687	74 216	78 471
proszowicki	43 057	21 210	21 847
suski	83 761	41 576	42 185
tarnowski	201 230	99 847	101 383
tatrzański	68 049	32 849	35 200
wadowicki	159 662	78 343	81 319
wielicki	130 651	63 788	66 863

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych.

1.2. Leczeni w warunkach ambulatoryjnych

W 2020 roku w województwie małopolskim leczonych w systemie ambulatoryjnym z powodu zaburzeń psychicznych było 109 181 osób, co stanowi 3,2% całej ludności Małopolski. W porównaniu z rokiem 2019 (114 693 leczonych) odnotowano spadek liczby leczonych o 5 512 osób. Wśród nich 20 688 osób było leczonych po raz pierwszy, co stanowi 18,9% wszystkich leczonych w warunkach ambulatoryjnych – w porównaniu do 2019 roku (26 389 leczonych) nastąpił spadek tj. o 5 701 osób. Spośród leczonych ogółem mężczyźni stanowili 39,2% (42 838 mężczyzn), zaś kobiety 60,8% (66 343 kobiet).

Tabela 2. Leczeni w lecznictwie ambulatoryjnym z zaburzeniami psychicznymi (bez uzależnień) w województwie małopolskim w 2020 roku.

Wyszczególnienie		Leczeni		Leczeni po raz pierwszy	
		ogółem	w wieku 0-18 lat	ogółem	w wieku 0-18 lat
Ogółem z zaburzeniami psychicznymi (bez uzależnień)					
2019 rok		114 693	11 483	26 389	5 015
2020 rok		109 181	11 702	20 688	3 622
W tym:	mężczyźni	42 838	6 195	7 789	1 703
	osoby zamieszkałe na wsi	39 683	3 768	7 037	1 249
	opieka czynna*	48 514	5 298	9 543	1 994
Ogółem z zaburzeniami psychicznymi według rozpoznania zasadniczego:					
zaburzenia organiczne (F00–09)		16 230	12	2 098	8
schizofrenia (F20)		11 869	43	1 151	15
schizotypowe; schizoafektywne i urojeniowe (bez schizofrenii) (F21–F29)		2 437	44	328	20
epizody afektywne (F30 i F32)		8 879	706	2 012	248
depresje nawracające i zaburzenia dwubiegunowe (F31 i F33)		13 753	57	1 648	19
inne zaburzenia nastroju (afektywne) (F34–F39)		3 088	101	442	22
zaburzenia nerwicowe związane ze stresem i somatoformiczne (F40–F48)		33 780	2 708	8 310	1 005
zespoły behawioralne związane z zaburzeniami odżywiania (F50)		495	224	152	85
inne zespoły behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi (F51–F59)		740	33	312	11
zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych (F60–F69)		4 546	162	1 007	83
upośledzenie umysłowe (F70–F79)		4 575	674	450	109
całościowe zaburzenia rozwojowe (F84)		2 761	2 502	661	620
pozostałe zaburzenia rozwoju psychicznego (F80–F83, F88, F89)		727	661	251	233
zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i w wieku młodzieńczym (F90–F98)		3 929	3 579	1 163	1 078
nieokreślone zaburzenia psychiczne (F99)		1 372	196	703	66
Obserwacja stanu psychicznego, rozpoznania nieustalone, bez zaburzeń psychicznych i rozpoznania niepsychiatryczne		2 471	883	975	155

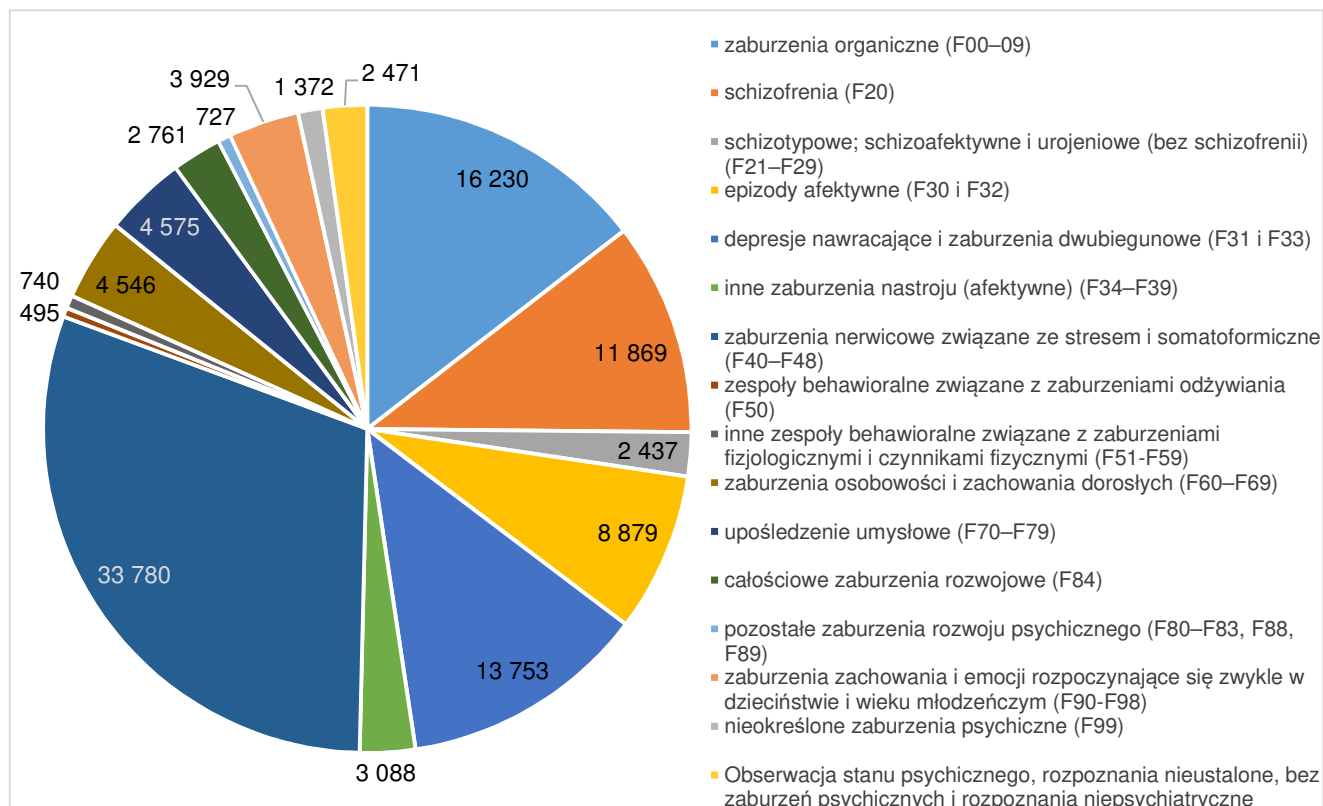
* opieka czynna dotyczy pacjentów, którym wyznaczane i egzekwowane są terminy następnych wizyt w ciągu roku.

Źródło: Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie.

Liczba leczonych z zaburzeniami psychicznymi zamieszkałych na obszarze wiejskim wynosiła 39 683 osób, co stanowi 36,3% wszystkich leczonych. Natomiast opieką czynną objętych było 48 514 Małopolan, co stanowi 44,4% leczonych ogółem. Najczęściej leczeni byli pacjenci z rozpoznaniem

zaburzenia nerwicowe związane ze stresem i somatoformiczne (33 780 osób), zaburzeń organicznych (16 230 osób) oraz depresje nawracające i zaburzenia dwubiegunowe (13 753 osoby).

Wykres 1. Leczeni ogółem w lecznictwie ambulatoryjnym z zaburzeniami psychicznymi (bez uzależnień) w województwie małopolskim w 2020 roku.

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM, na podstawie danych przesłanych przez Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie.

W 2020 roku najwięcej osób leczyło się ambulatoryjnie na terenie miasta Krakowa – 57 400 osób, miasta Tarnowa – 8 896 osób oraz powiatu limanowskiego – 3 914 osób. Szczegółowy podział leczonych w lecznictwie ambulatoryjnym ze względu na powiat przedstawia tabela nr 3.

Tabela 3. Leczeni w lecznictwie ambulatoryjnym z zaburzeniami psychicznymi (bez uzależnień) w powiatach województwa małopolskiego według wybranych rozpoznań i płci w 2020 roku.

Rozpoznanie	Ogółem	w tym mężczyźni	Zaburzenia organiczne (F00-F09)		Schizofrenia (F20)		Zaburzenia schizotypowe: schizoaфекtywne i urojeniowe (bez schizofrenii) (F21-F29)		Epizody afektywne, depresje nawracające, zaburzenia dwubiegunowe i inne zaburzenia nastroju (F30-F39)		Zaburzenia nerwicowe związane ze stresem i somatoformiczne (F40-F48)	
			ogółem	w tym mężczyźni	ogółem	w tym mężczyźni	ogółem	w tym mężczyźni	ogółem	w tym mężczyźni	ogółem	w tym mężczyźni
m. Kraków	57 400	21 953	6 796	3 287	5 663	2 837	1 101	481	12 248	3 532	19 271	5 698
m. Nowy Sącz	2 778	1 147	536	280	396	221	46	26	747	189	762	230
m. Tarnów	8 896	3 524	1 776	865	155	87	370	150	2 279	676	2 637	744
bocheński	3 897	1 691	899	454	540	274	53	26	1 227	364	671	247
brzeski	1 840	604	387	179	212	104	34	11	538	100	486	107
chrzanowski	3 893	1 638	736	367	399	164	126	60	994	310	1 354	611
dąbrowski	967	434	176	104	215	101	30	18	248	83	223	78
gorlicki	1 640	668	305	166	287	140	23	10	723	245	197	56
krakowski	1 682	722	323	205	215	113	40	20	525	171	442	135
limanowski	3 914	1 660	565	315	871	426	54	28	873	269	957	262
miechowski	2 130	813	684	334	152	65	44	15	728	187	307	90
myślenicki	3 807	1 500	478	246	217	112	83	38	786	204	1 520	431
nowosądecki	307	173	95	58	75	59	5	3	64	16	34	9
nowotarski	2 490	1 069	595	328	277	161	100	51	468	203	886	238
olkuski	2 416	942	355	170	395	170	40	19	664	210	697	202
oświęcimski	3 653	1 490	360	183	515	257	90	31	781	171	1 098	247
proszowicki	815	320	218	110	135	70	15	4	156	50	233	51
suski	978	406	185	97	207	104	35	14	154	51	276	80
tarnowski	649	278	87	55	85	43	30	15	187	74	190	51
tatrzański	858	304	100	65	131	70	11	5	270	72	283	65
wadowicki	3 170	1 077	443	201	659	305	85	32	860	227	868	191
wielicki	1 001	425	131	67	68	32	22	8	200	88	388	133

Źródło: Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie.

W 2020 roku liczba leczonych ambulatoryjnie z zaburzeniami spowodowanymi używaniem substancji psychoaktywnych w województwie małopolskim wyniosła 2 798 osób, co wskazuje na spadek liczby leczonych o 162 pacjentów w stosunku do 2019 roku. Opieką czynną objęto 690 pacjentów (tj. 24,7% wszystkich leczonych). Liczba leczonych po raz pierwszy wyniosła 816 osób tj. 29,2% ogółu pacjentów. W 2020 roku leczono 95 osób w wieku do 18 lat (tj. 3,4% wszystkich leczonych).

Najczęstszym powodem leczenia było używanie kilku substancji lub innych substancji psychoaktywnych – 1 785 osób (tj. 63,8% wszystkich leczonych), w dalszej kolejności znalazło się leczenie z powodu używania leków uspokajających i nasennych – 340 pacjentów, a także współuzależnienie – 296 pacjentów.

Tabela 4. Leczeni w lecznictwie ambulatoryjnym z zaburzeniami spowodowanymi używaniem substancji psychoaktywnych w województwie małopolskim w 2020 roku.

Wyszczególnienie		Leczeni		Leczeni po raz pierwszy	
		ogółem	w tym do 18 r.ż.	ogółem	w tym do 18 r.ż.
Ogółem grupy F11-F19	2019 rok	2 960	126	1 044	82
	2020 rok	2 798	95	816	51
W tym	Mężczyźni	1 902	62	583	34
	Osoby zamieszkałe na wsi	407	19	131	16
	Opieka czynna	690	39	215	29
Ogółem zaburzenia psychiczne spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych według rozpoznania zasadniczego:					
Opiaty (F11)		185	4	28	0
Kanabinoły (F12)		228	18	69	7
Leki uspokajające i nasenne (F13)		340	1	84	1
Kokaina (F14)		15	0	8	0
Inne substancje pobudzające, w tym kofeina (F15)		124	5	45	1
Substancje halucynogenne (F16)		6	0	3	0
Lotne rozpuszczalniki (F18)		3	0	0	0
Kilka substancji lub inne substancje psychoaktywne (F19)		1 785	65	480	40
Używanie tytoniu (F17)		112	2	99	2
Współistniejące uzależnienia od alkoholu (F10)		109	0	40	0
Współuzależnienia		296	18	142	12

Źródło: Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie.

W 2020 roku liczba leczonych w lecznictwie ambulatoryjnym z zaburzeniami spowodowanymi używaniem alkoholu w województwie małopolskim wyniosła 10 305 osób, co w porównaniu do 2019 roku wskazuje na spadek liczby leczonych o 616 osób. Opieką czynną objęto 4 497 pacjentów co daje 43,6% wszystkich leczonych. Liczba leczonych po raz pierwszy wyniosła 3 356 osób tj. 32,6% ogółu pacjentów.

Najczęstszym powodem leczenia był zespół uzależnienia – 9 331 leczonych, w dalszej kolejności współuzależnienia – 919 osób oraz używanie szkodliwe – 365 pacjentów.

Tabela 5. Leczeni w lecznictwie ambulatoryjnym z zaburzeniami spowodowanymi używaniem alkoholu w województwie małopolskim w 2020 roku.

Wyszczególnienie		Leczeni		Leczeni po raz pierwszy	
		ogółem	w tym do 18 r.ż.	ogółem	w tym do 18 r.ż.
Ogółem grupy F10.0-F10.9	2019 rok	10 921	24	3 940	10
	2020 rok	10 305	18	3 356	10
W tym:	Mężczyźni	7 788	14	2508	6
	Osoby zamieszkałe na wsi	3 805	7	1 350	5
	Opieka czynna*	4 497	10	1 497	7
Według rozpoznania zasadniczego zaburzenia psychiczne spowodowane używaniem alkoholu:					
ostre zatrucie (F10.0)		82	1	20	0
używanie szkodliwe (F10.1)		365	8	222	5
zespół uzależnienia (F10.2)		9 331	3	2 946	2
zespół abstynencyjny bez majaczenia (F10.3)		92	0	30	0
zespół abstynencyjny z majaczeniem (F10.4)		9	0	0	0
zaburzenia psychotyczne bez majaczenia (F10.5)		90	0	12	0
zespół amnestyczny (F10.6)		50	0	2	0
inne zaburzenia psychiczne (F10.7, F10.8, F10.9)		286	6	124	3
Współistniejące uzależnienie od środków psychoaktywnych (F11-F19)		82	0	29	0
Współuzależnienia		919	1	352	1

Źródło: Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie.

1.3 Leczeni w zespołach (oddziałach) leczenia środowiskowego

W 2020 roku liczba pacjentów objętych opieką środowiskową w województwie małopolskim wyniosła 7 063 osób, co wskazuje na spadek liczby leczonych o 1 366 pacjentów w stosunku do 2019 roku (8 429 pacjentów). Liczba leczonych po raz pierwszy wyniosła 779 osób tj. 11,0% ogółu pacjentów. W 2020 roku leczono 745 osób w wieku do 18 lat (tj. 10,5% wszystkich leczonych).

Najczęstszym powodem leczenia były organiczne zaburzenia psychiczne włącznie z zespołami objawowymi – 2 182 osoby (tj. 30,9% wszystkich leczonych), w dalszej kolejności znalazło się leczenie z powodu schizofrenii – 1 935 pacjentów, a także zaburzenia nastroju – afektywne – 1 106 pacjentów.

Tabela 6. Leczeni w zespołach (oddziałach) leczenia środowiskowego w województwie małopolskim w 2020 roku.

Wyszczególnienie		Leczeni		Leczenie po raz pierwszy	
		ogółem	w tym do 18 r.ż.	ogółem	w tym do 18 r.ż.
Ogółem	2019 rok	8 429	602	1 018	140
	2020 rok	7 063	745	779	122
W tym:	Mężczyźni	2 917	399	296	71
	Osoby zamieszkałe na wsi	2 255	331	221	59
Ogółem z zaburzeniami psychicznymi					
Organiczne zaburzenia psychiczne włącznie z zespołami objawowymi (F00- F09)		2 182	4	289	1
Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu (F10)		44	0	7	0
Zaburzenia spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych (F11-F19)		25	2	2	0
Schizofrenia (F20)		1 935	6	126	1
Zaburzenia schizotypowe: schizoafektywne i urojeniowe (bez schizofrenii) (F21-F29)		164	5	8	0
Zaburzenia nastroju – afektywne (F30-F39)		1 106	72	101	15
Zaburzenia nerwicowe związane ze stresem i somatoformiczne (F40-F48)		671	210	95	40
Zespoły behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi (F50-F59)		38	22	7	5
Inne		898	424	144	60

Źródło: Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie.

1.4. Leczeni w systemie dziennym

W 2020 roku w systemie dziennym w województwie małopolskim leczonych było 2 290 pacjentów. Najwięcej pacjentów skorzystało ze świadczeń dziennych psychiatrycznych dla dorosłych – 1 307 tj. 57,1% wszystkich leczonych dziennie. Na oddziałach dziennych psychiatrycznych rehabilitacyjnych dla dorosłych leczono 488 pacjentów (21,3% wszystkich leczonych dziennie), 236 pacjentów leczono na oddziałach dziennych leczenia zaburzeń nerwicowych (tj. 10,3% wszystkich leczonych), 122 osoby leczono na oddziałach dziennych psychiatrycznych rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży (tj. 5,3% wszystkich pacjentów), 137 pacjentów leczono na oddziałach dziennych rehabilitacyjnych dla osób z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi (tj. 6% wszystkich leczonych).

Tabela 7. Liczba leczonych w systemie dziennym w województwie małopolskim w 2020 roku.

Nazwa świadczenia	Liczba leczonych			
	2017	2018	2019	2020
Świadczenia dzienne psychiatryczne dla dorosłych	2 183	2 172	1 812	1 307
Świadczenia dzienne psychiatryczne rehabilitacyjne dla dorosłych	631	620	757	488
Świadczenia dzienne leczenia zaburzeń nerwicowych	271	229	350	236
Świadczenia dzienne rehabilitacyjne dla osób z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi	135	123	145	137
Świadczenia dzienne psychiatryczne rehabilitacyjne dla dzieci i młodzieży	192	160	163	122
Suma	3 412	3 304	3 227	2 290

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych przesłanych przez Małopolski Oddział Wojewódzki, Narodowego Funduszu Zdrowia w Krakowie

W 2020 roku najwięcej pacjentów w systemie dziennym było leczonych z terenu miasta Krakowa – 824 pacjentów, z powiatu krakowskiego – 244 pacjentów oraz powiatu chrzanowskiego – 135 pacjentów. Na terenie województwa małopolskiego leczyło się 131 pacjentów nie będących mieszkańcami Małopolski.

Tabela 8. Leczeni w systemie dziennym z powiatów województwa małopolskiego w 2020 roku.

Rodzaj świadczenia dziennego						
Nazwa powiatu	psychiatryczne dla dorosłych	psychiatryczne rehabilitacyjne dla dorosłych	leczenia zaburzeń nerwicowych	rehabilitacyjne dla osób z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi	psychiatryczne rehabilitacyjne dla dzieci i młodzieży	razem
m. Kraków	292	240	141	87	64	824
m. Nowy Sącz	39	2	0	0	0	41
m. Tarnów	28	0	1	0	0	29
bocheński	74	4	1	0	0	79
brzeski	12	1	1	0	0	14
chrzanowski	115	0	5	1	14	135
dąbrowski	8	0	0	0	0	8
gorlicki	14	0	0	0	0	14
krakowski	114	90	11	21	8	244
limanowski	37	19	3	0	0	59
miechowski	43	55	0	1	1	100
myślenicki	61	0	2	1	2	66
nowosądecki	64	1	1	2	1	69
nowotarski	41	0	1	1	0	43
olkuski	47	5	3	0	1	56
oświęcimski	62	1	4	2	19	88
proszowicki	10	2	1	2	0	15
suski	10	0	1	0	0	11
tarnowski	60	1	3	0	0	64
tatrzański	7	1	1	0	0	9
wadowicki	72	0	0	1	3	76
wielicki	49	47	5	12	2	115
Małopolska	1 259	469	185	131	115	2 159
inne powiaty	48	19	51	6	7	131
suma	1 307	488	236	137	122	2 290

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych przesłanych przez Małopolski Oddział Wojewódzki, Narodowego Funduszu Zdrowia w Krakowie.

1.5. Leczeni w systemie stacjonarnym

W 2020 roku leczonych w systemie stacjonarnym w województwie małopolskim było 10 489 pacjentów. Najwięcej leczonych było Szpitalu Klinicznym im. dr Józefa Babińskiego SPZOZ w Krakowie – 4 232 pacjentów, co stanowi 40,34% wszystkich osób leczonych stacjonarnie. Wynika to z faktu, że Szpital ten zaliczany jest do jednostek jednoprofilowych i jest największą, a zarazem wiodącą jednostką w zakresie leczenia psychiatrycznego na terenie województwa małopolskiego, dodatkowo posiada największą liczbę łóżek. W dalszej kolejności pod względem liczby leczonych był Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Andrychowie (1 002 pacjentów), który również zaliczany jest do jednostek jednoprofilowych i jest drugą, po Szpitalu Babińskiego, jednostką pod względem udzielanych świadczeń

w zakresie lecznictwa psychiatrycznego oraz ilości posiadanych łóżek na terenie województwa małopolskiego.

Spośród szpitali wieloprofilowych, które w swoich strukturach posiadają oddziały psychiatryczne najwięcej leczonych pacjentów było w Szpitalu Wojewódzkim im. św. Łukasza SPZOZ w Tarnowie – 973 pacjentów, w dalszej kolejności w Szpitalu Specjalistycznym im. H. Klimontowicza w Gorlicach – 662 pacjentów oraz w Nowym Szpitalu w Olkuszu – 652 pacjentów.

Na oddziałach dziecięcych w sumie leczonych było 309 pacjentów, w tym w Szpitalu Uniwersyteckim w Krakowie 198 pacjentów, a w Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalu Dziecięcym im. św. Ludwika w Krakowie 111 pacjentów.

Tabela 9. Leczeni stacjonarnie w szpitalach psychiatrycznych oraz wieloprofilowych w województwie małopolskim w 2020 roku (bez uzależnień).

Nazwa Szpitala	Liczba leczonych	Liczba osobodni	Średni okres pobytu w dniach
Szpital Specjalistyczny im. J. Babińskiego w Krakowie	4 232	172 249	40,7
Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Andrychowie	1 002	28 945	29,7
Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza SPZOZ w Tarnowie	973	21 429	22,0
Szpital Specjalistyczny im. H. Klimontowicza w Gorlicach	662	11 325	17,1
Podhalański Szpital Specjalistyczny im. Jana Pawła II w Nowym Targu	601	14 842	24,7
Szpital Uniwersytecki w Krakowie	282	8 181	29,0
Szpital Uniwersytecki w Krakowie – oddział dziecięcy	198	6 085	30,7
Szpital Powiatowy w Chrzanowie	435	8 587	19,7
5 Wojskowy Szpital Kliniczny w Krakowie	430	14 818	34,5
Szpital Specjalistyczny im. L. Rydygiera w Krakowie	361	11 116	30,8
Zespół Opieki Zdrowotnej w Oświęcimiu	315	10 580	33,6
Szpital Specjalistyczny im. J. Śniadeckiego w Nowym Sączu	235	5 319	22,6
Nowy Szpital w Olkuszu	652	17 456	26,8
Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. św. Ludwika w Krakowie	111	3 104	28,0
SUMA	10 489	334 036	31,8

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie formularzy sprawozdawczych, MZ-29 oraz MZ-30.

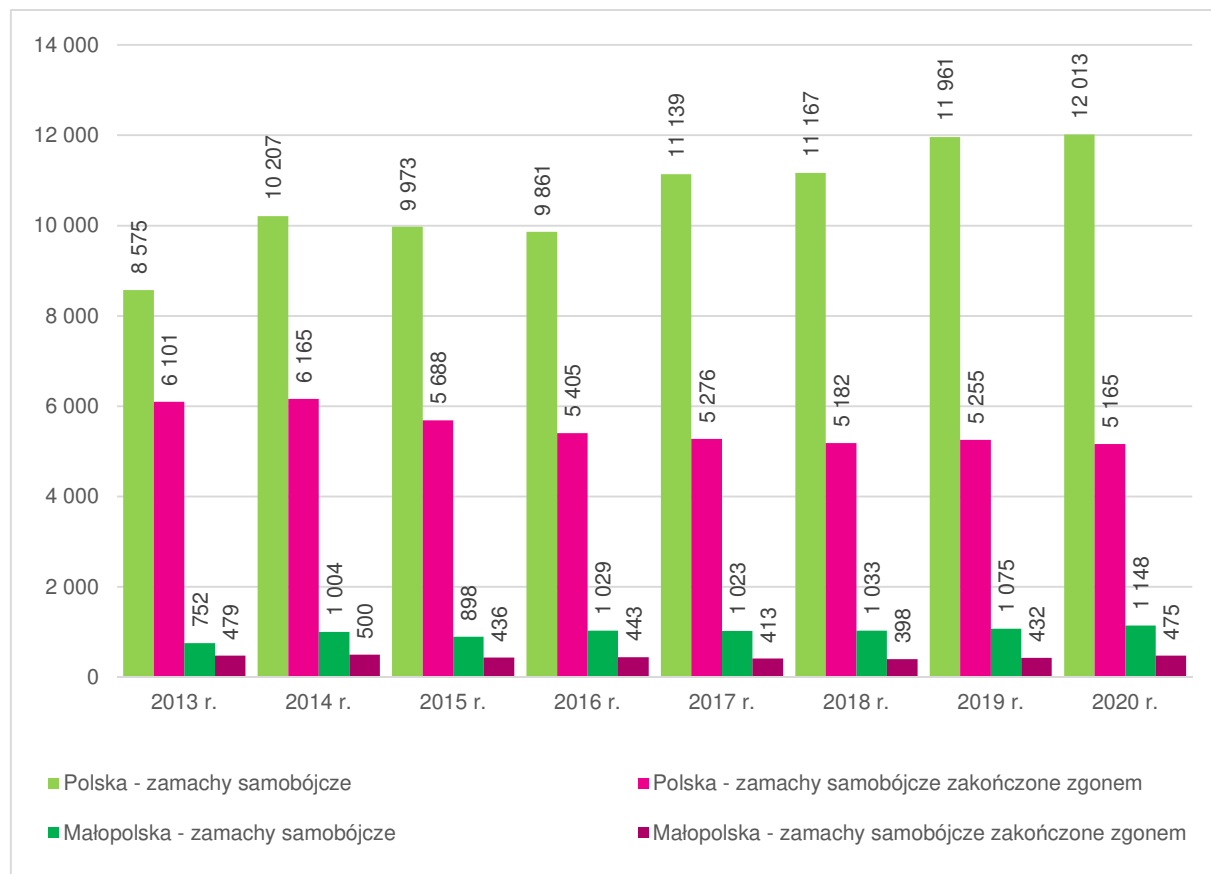
1.6. Samobójstwa w Małopolsce

W Polsce w 2020 roku samobójstwo próbowano popełnić 12 013 razy (razem zamachy samobójcze zakończone zgonem oraz z powodu różnych okoliczności nie skutkujące zgonem), co w stosunku do 2019 roku wskazuje na wzrost liczby zamachów samobójczych o 52 próby. Spośród wszystkich prób zamachów samobójczych w Polsce w ubiegłym roku, 5 165 (tj. 42,99% wszystkich prób samobójczych) zakończyło się zgonem.

Z analizy danych wynika, że w 2020 roku na terenie Małopolski 1 148 osób (tj.: 9,56% zamachów samobójczych popełnionych na terenie Polski) targnęło się na swoje życie, co wskazuje na wzrost liczby zamachów samobójczych w stosunku do 2019 roku o 73. Spośród liczby zamachów

ogółem w 2020 roku odnotowano 475 przypadków, które zakończyły się zgonem (tj.: 41,38% wszystkich prób samobójczych).

Wykres 2. Porównanie liczby prób zamachów samobójczych ogółem (łącznie zamachów samobójczych zakończonych zgonem oraz nieskutkujących zgonem) do liczby prób zamachów samobójczych skutkujących zgonem na terenie Polski i Małopolski w latach 2013-2020.

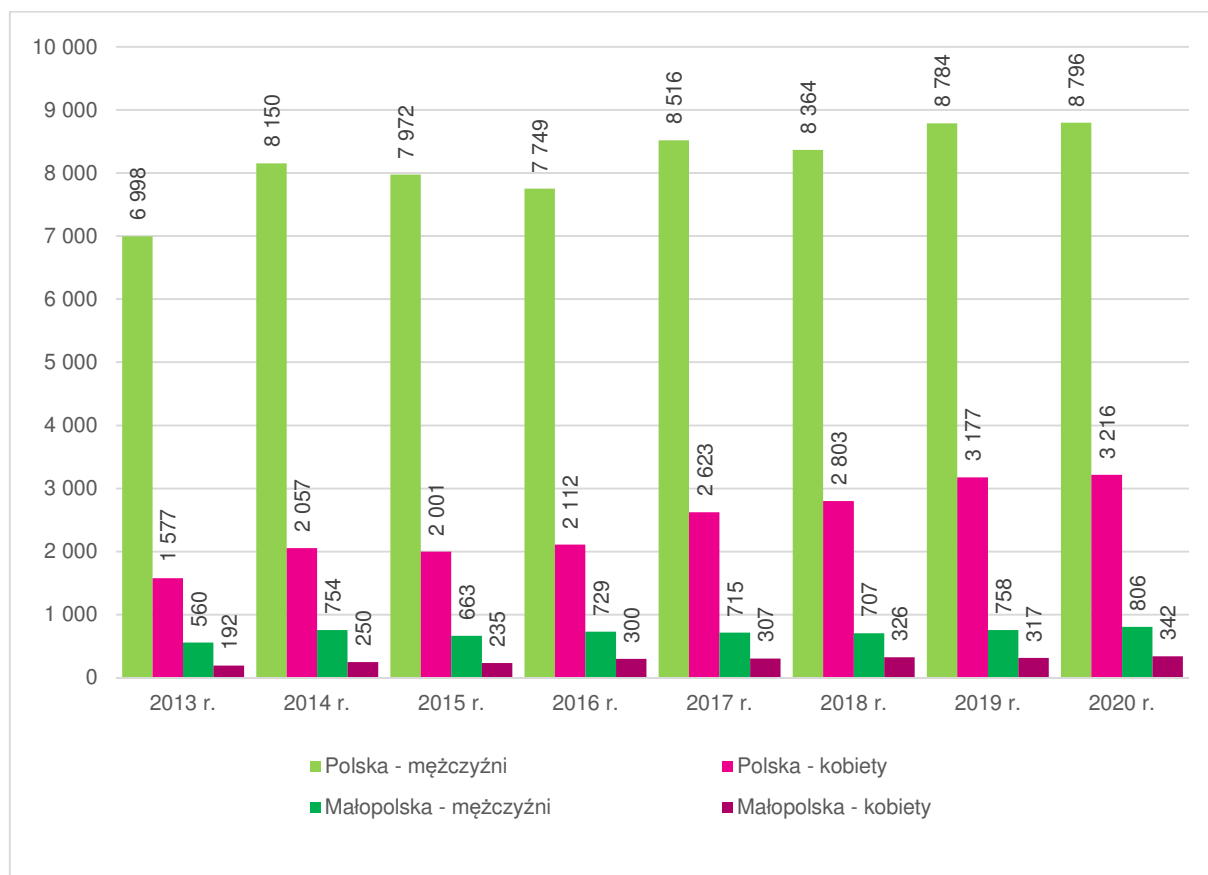

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych ze strony internetowej www.policja.pl.

Z danych dotyczących podejmowania zamachów samobójczych w Polsce wynika, że każdego roku jest ich więcej oraz zdecydowanie częściej zamachy samobójcze podejmowali mężczyźni. W 2020 roku w Polsce 73,22% zamachów samobójczych zostało popełnionych właśnie przez mężczyzn (8 796 mężczyzn), co stanowi więcej o 12 zamachów w porównaniu do roku poprzedniego. Natomiast w ubiegłym roku 3 216 kobiet dokonało zamachu samobójczego, czyli 39 kobiet więcej niż w 2019 roku.

Podobnie kształtuje się sytuacja w Małopolsce, gdzie w 2020 roku 806 mężczyzn dokonało zamachu samobójczego (70,21% wszystkich zamachów samobójczych w Małopolsce), czyli o 48 więcej niż w 2019 roku. W 2020 roku 342 kobiety dokonały zamachu samobójczego w Małopolsce, co stanowi wzrost o 25 zamachów w porównaniu do roku poprzedniego.

Wykres 3. Liczba zamachów samobójczych ogółem (łącznie zamachów samobójczych zakończonych zgonem oraz nieskutkujących zgonem) na terenie Polski i Małopolski w latach 2013-2020 w podziale na płeć.

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych ze strony internetowej www.policja.pl.

Tabela 10. Liczba zamachów samobójczych ogółem (łącznie zamachów samobójczych zakończonych zgonem oraz nieskutkujących zgonem) na terenie województwa małopolskiego w latach 2013-2020 w podziale na wiek.

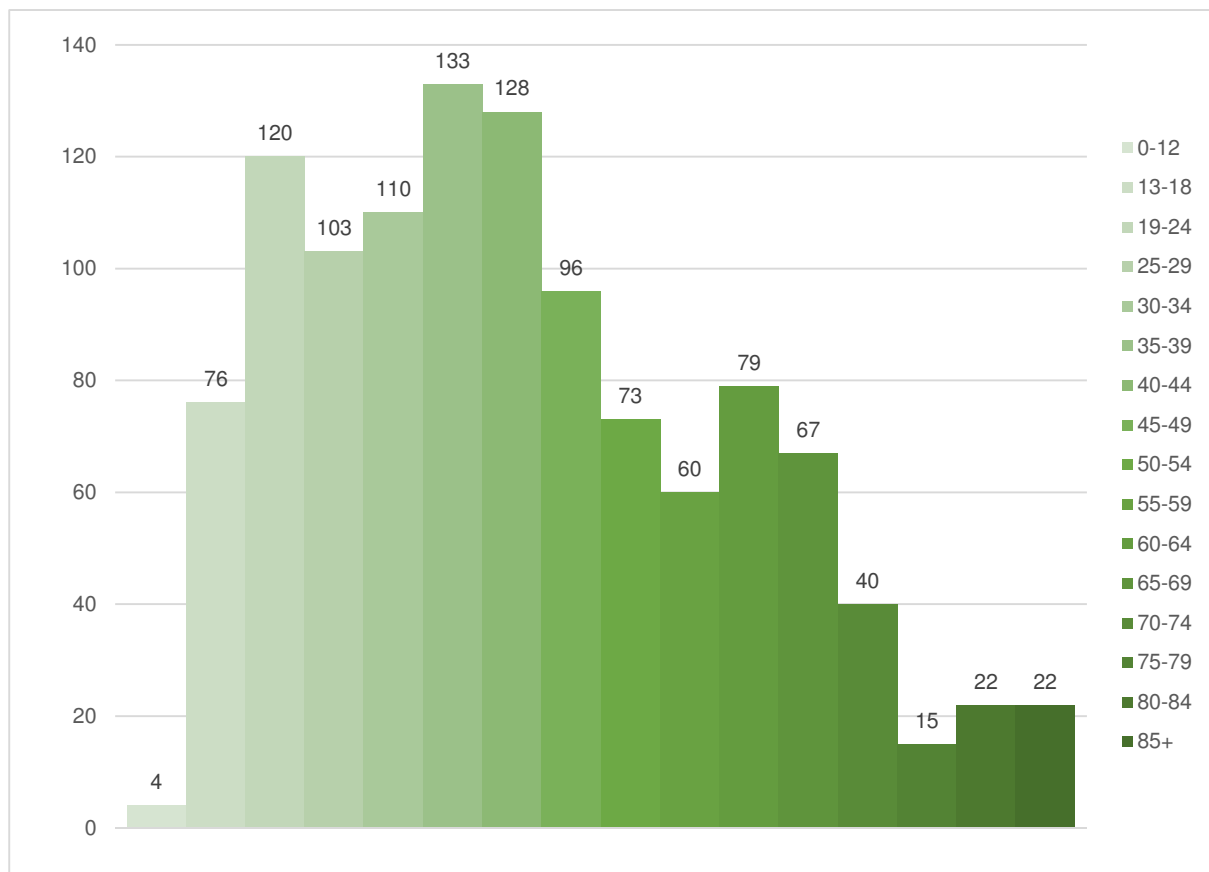
Dane za rok		Wiek																SUMA	
		0-12	13-18	19-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85+		nieustalony
2013	liczba prób samobójczych	1	32	77	50	71	51	39	50	61	67	53	24	27	12	16	12	109	752
	w tym zakończonych zgonem	0	9	40	23	35	28	24	33	43	55	43	19	24	11	15	10	67	479
2014	liczba prób samobójczych	0	45	118	82	107	84	80	81	100	96	85	43	21	12	24	11	15	1004
	w tym zakończonych zgonem	0	6	43	30	47	35	35	42	56	68	47	31	15	10	19	7	9	500
2015	liczba prób samobójczych	1	59	97	104	83	77	83	63	85	70	66	37	21	27	14	7	4	898
	w tym zakończonych zgonem	0	6	37	39	31	27	36	40	52	41	46	27	13	23	9	5	4	436
2016	liczba prób samobójczych	2	51	114	97	111	81	94	81	80	91	69	53	36	29	20	11	9	1029
	w tym zakończonych zgonem	0	4	29	28	31	34	30	35	50	52	41	41	21	21	9	9	8	443
2017	liczba prób samobójczych	4	74	112	98	96	98	96	81	77	97	53	45	32	23	22	13	2	1023
	w tym zakończonych zgonem	0	10	25	32	34	36	39	31	29	51	36	34	19	17	12	8	1	414
2018	liczba prób samobójczych	1	77	109	84	108	97	112	107	75	70	68	35	38	22	15	12	3	1033
	w tym zakończonych zgonem	0	6	21	23	35	22	36	53	39	38	43	24	26	14	11	5	2	398
2019	liczba prób samobójczych	2	96	107	98	108	112	99	83	76	88	73	49	28	20	16	20	0	1075
	w tym zakończonych zgonem	1	9	41	32	38	37	30	30	34	45	43	30	20	14	12	16	0	432
2020	liczba prób samobójczych	4	76	120	103	110	133	128	96	73	60	79	67	40	15	22	22	0	1148
	w tym zakończonych zgonem	0	9	37	35	35	48	42	41	37	29	47	52	22	11	17	13	0	475

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych ze strony internetowej www.policja.pl.

Z zebranych danych wynika, że najczęściej zamachów samobójczych ogółem (łącznie zamachy samobójcze zakończone zgonem oraz nie skutkujące zgonem) dokonują ludzie w wieku 35-39 lat – 133 (tj. 11,59% wszystkich prób samobójczych), w dalszej kolejności były to osoby w wieku 40-44 lata – 128 osób, 19-24 lata – 120 osób oraz 30-34 lata – 110 osób.

W przypadku zamachów samobójczych zakończonych zgonem najczęściej dokonywały ich osoby w wieku średnim tj. 65-69 lat – 52 osoby (tj. 10,95% wszystkich zamachów samobójczych zakończonych zgonem), w dalszej kolejności były to osoby w wieku 35-39 lat – 48 przypadków oraz w wieku 60-64 lata – 47 osób.

Wykres 4. Liczba zamachów samobójczych ogółem (łącznie zamachów samobójczych zakończonych zgonem oraz nieskutkujących zgonem) na terenie województwa małopolskiego w 2020 roku w podziale na grupy wiekowe.

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych ze strony internetowej www.policja.pl.

Z uzyskanych danych wynika, że w 2020 roku w Małopolsce 329 osób popełniających zamach samobójczy było pod wpływem alkoholu (28,66% wszystkich zamachów), a 171 osób nadużywało alkoholu. Natomiast 379 osób była leczona psychiatrycznie.

Tabela 11. Liczba zamachów samobójczych ogółem (łącznie zamachów samobójczych zakończonych zgonem oraz nieskutkujących zgonem) na terenie województwa małopolskiego w 2020 roku z uwzględnieniem stanu zdrowia i/lub świadomości samobójcy.

Stan zdrowia/świadomości ¹	Liczba osób
Trzeźwy(a)	168
Pod wpływem alkoholu	329
Pod wpływem środków odurzających	9
Pod wpływem leków	140
Pod wpływem zastępczych środków/substancji (dopalaczy)	0
Brak danych/nie ustalony	541
Choroba fizyczna	48
Trwałe kalectwo	11
Leczony(a) psychiatrycznie	379
Leczony(a) z powodu alkoholizmu	49
Nadużywał(a) alkoholu	171
Leczony(a) z powodu narkomanii	11
Zatrzymywany(a) w izbie wytrzeźwień	5
Miał(a) sprawę(y) w komisji ds. przeciwdziałania alkoholizmowi	1
Używał narkotyków	9
Używał dopalaczy	1
Brak danych/nie ustalono	539

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych ze strony internetowej www.policja.pl.

¹ Dane dotyczące jednej osoby mogą występować w kilku pozycjach

Rozdział 2

Zasoby instytucjonalne

2.1. Opieka ambulatoryjna

W 2020 roku liczba poradni zdrowia psychicznego dla dorosłych oraz dla dzieci i młodzieży na terenie województwa małopolskiego wynosiła 80. W porównaniu z rokiem 2019 liczba poradni dla dorosłych zmniejszyła się o 2 (w powiatach: nowosądeckim i oświęcimskim). Z danych wynika, że w 2020 roku we wszystkich powiatach województwa małopolskiego mieszkańcy mieli dostęp do poradni zdrowia psychicznego dla dorosłych, łącznie było ich 63. Najwięcej tego typu poradni zakontraktowano w Krakowie – 22. W powiecie chrzanowskim, limanowskim i myślenickim zakontraktowano po 4 poradnie zdrowia psychicznego dla dorosłych, po 3 w powiecie krakowskim, nowotarskim oraz wielickim.

Tabela 12. Poradnie zdrowia psychicznego dla dorosłych w powiatach województwa małopolskiego w latach 2017-2020.

Dane za rok	m. Kraków	m. Nowy Sącz	m. Tarnów	bocheński	brzeski	chrzanowski	dąbrowski	gorlicki	krakowski	limanowski	miechowski	myślenicki	nowosądecki	nowotarski	olkuski	oświęcimski	proszowicki	suski	tarnowski	tatrzański	wadowicki	wielicki	Łącznie
2017	31	4	3	1	2	5	1	2	4	3	1	3	3	3	2	3	1	1	1	1	2	3	80
2018	22	2	1	1	1	5	1	1	3	4	1	4	3	3	2	3	1	1	1	1	2	3	66
2019	22	2	1	1	1	4	1	1	3	4	1	4	3	3	2	3	1	1	1	1	2	3	65
2020	22	2	1	1	1	4	1	1	3	4	1	4	2	3	2	2	1	1	1	1	2	3	63

Źródło: Małopolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia.

W województwie małopolskim w 2020 roku liczba poradni zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży wynosiła 17, w tym 11 w Krakowie i po jednej w powiatach bocheńskim, limanowskim, myślenickim, olkuskim, oświęcimskim oraz mieście Tarnów. W 15 powiatach województwa małopolskiego nadal nie ma poradni tego typu dla dzieci i młodzieży.

Tabela 13. Poradnie zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży w powiatach województwa małopolskiego w latach 2017-2020.

Dane za rok	m. Kraków	m. Nowy Sącz	m. Tarnów	bocheński	brzeski	chrzanowski	Dąbrowski	gorlicki	krakowski	limanowski	miechowski	myślenicki	nowosądecki	nowotarski	olkuski	oświęcimski	proszowicki	suski	tarnowski	tatrzański	wadowicki	wielicki	Łącznie	
2017	10		1	1					1	1		1	1									1	18	
2018	9		1	1						1		1	1											15
2019	11		1	1						1		1			1	1								17
2020	11		1	1						1		1			1	1								17

Źródło: Małopolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia.

2.2 Zespoły leczenia środowiskowego

W 2020 roku na terenie województwa małopolskiego Narodowy Fundusz Zdrowia zakontraktował 36 Zespołów Leczenia Środowiskowego w 20 na 22 powiaty województwa małopolskiego, w mieście Nowy Sącz oraz powiecie dąbrowskim nie ma zakontraktowanej opieki środowiskowej. Najwięcej ZLS zakontraktowano na terenie miasta Krakowa – 10, po 2 ZLS znajdują się w powiatach: krakowskim, limanowskim, myślenickim, nowosądeckim, nowotarskim, suskim oraz wielickim. Dostęp do leczenia środowiskowego w ciągu ostatnich lat uległ poprawie. Jeszcze w 2017 roku mieszkańcy województwa mieli dostęp do 33 ZLS, a w 2018 roku już do 37 ZLS, w 2019 roku do 38 ZLS. Z danych wynika, że w porównaniu do 2019 roku w 2020 roku nastąpił spadek liczby ZLS do 36.

Tabela 14. Zespoły leczenia środowiskowego w powiatach województwa małopolskiego w latach 2017-2020.

Dane za rok	m. Kraków	m. Nowy Sącz	m. Tarnów	bocheński	brzeski	chrzanowski	dąbrowski	gorlicki	krakowski	limanowski	miechowski	myślenicki	nowosądecki	nowotarski	olkuski	oświęcimski	proszowicki	suski	tarnowski	tatrzński	wadowicki	wielicki	łącznie
2017	8	1	2	1	1	1	-	1	2	1	1	2		1	1	1	1	2	1	2	1	2	33
2018	10	1	1	1	1	1	-	1	2	2	1	2	2	2	1	1	1	2	1	1	1	2	37
2019	11	1	1	1	1	1	-	1	2	2	1	2	2	2	1	1	1	2	1	1	1	2	38
2020	10	-	1	1	1	1	-	1	2	2	1	2	2	2	1	1	1	2	1	1	1	2	36

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych przesłanych przez Małopolski Oddział Wojewódzki, Narodowego Funduszu Zdrowia w Krakowie.

2.3. Opieka dzienna

W województwie małopolskim w 2020 roku na oddziałach dziennych z zakresu leczenia zaburzeń psychicznych było w sumie 993 miejsc, w tym 401 miejsca na oddziałach psychiatrycznych dla dorosłych (z tego 114 miejsc w strukturach jednostek biorących udział w pilotażu Centr Zdrowia Psychicznego), 281 miejsc na oddziałach psychiatrycznych rehabilitacyjnych dla dorosłych, 72 miejsca na oddziałach leczenia zaburzeń nerwicowych oraz 93 miejsca na oddziałach psychiatrycznych rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży. Największą liczbę miejsc na oddziałach dziennych w omawianym zakresie zakontraktowano w Szpitalu Uniwersyteckim w Krakowie – 159 oraz w Szpitalu Klinicznym im. dr. Józefa Babińskiego SPZOZ w Krakowie – 153.

Tabela 15. Liczba miejsc dla dorosłych, dzieci i młodzieży na oddziałach dziennych psychiatrycznych, rehabilitacyjnych oraz leczenia zaburzeń nerwicowych (bez uzależnień) na terenie województwa małopolskiego w 2020 roku.

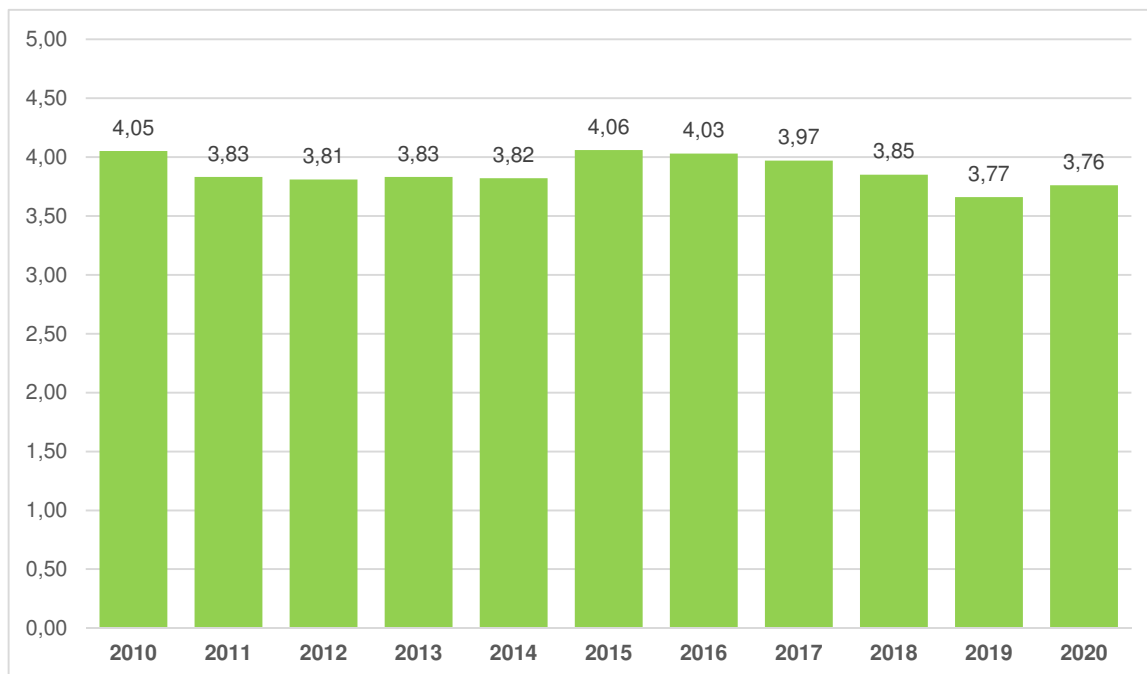
Nazwa jednostki	Nazwa oddziału dziennego	Liczba miejsc
Szpital Kliniczny im. dr. Józefa Babińskiego SP ZOZ w Krakowie	psychiatryczny dla dorosłych	20
	psychiatryczny dla dorosłych w CZP	30
	psychiatryczny rehabilitacyjny dla dorosłych	95
	psychiatryczny rehabilitacyjny dla dzieci i młodzieży	8
Razem Szpital im. Babińskiego		153
Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Andrychowie	psychiatryczny dla dorosłych	12
Szpital Uniwersytecki w Krakowie	psychiatryczny dla dorosłych w CZP	49
	psychiatryczny rehabilitacyjny dla dorosłych	16
	psychiatryczny rehabilitacyjny dla dzieci i młodzieży	40
	leczenia zaburzeń nerwicowych	54
Razem Szpital Uniwersytecki		159
Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. św. Ludwika w Krakowie	psychiatryczny rehabilitacyjny dla dzieci i młodzieży	25
5 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką – SP ZOZ w Krakowie	psychiatryczny dla dorosłych	42
Szpital Specjalistyczny im. Jędrzeja Śniadeckiego w Nowym Sączu	psychiatryczny dla dorosłych	15
Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza SP ZOZ w Tarnowie	psychiatryczny dla dorosłych w CZP	20
Szpital Specjalistyczny im. Henryka Klimontowicza w Gorlicach	psychiatryczny dla dorosłych w CZP	15
Podhalański Szpital Specjalistyczny im. Jana Pawła II w Nowym Targu	psychiatryczny dla dorosłych	20
Szpital Powiatowy w Chrzanowie	psychiatryczny dla dorosłych	25
ZOZ w Oświęcimiu	psychiatryczny dla dorosłych	20
Scanmed sp. z o.o. w Krakowie	psychiatryczny dla dorosłych	25
SP ZOZ MSWiA w Krakowie	psychiatryczny dla dorosłych	48
NZOZ Ośrodek Zdrowia Psychicznego Pro Psyche w Krakowie	leczenia zaburzeń nerwicowych	18
NZOZ Centrum Psychoterapii s.c. w Myślenicach	psychiatryczny dla dorosłych	18
MEDI-LI-NORM sp. z o.o. w Limanowej	psychiatryczny dla dorosłych	12
	psychiatryczny rehabilitacyjny dla dorosłych	14
Razem MEDI-LI-NORM sp. z o.o.		26
Krakowskie Centrum Zdrowia Psychicznego LOGOPROMED w Krakowie	psychiatryczny rehabilitacyjny dla dorosłych	25
Krakowski Zespół Zdrowia Psychicznego "MediNorm" sp. z o.o. w Krakowie	psychiatryczny dla dorosłych	15
Idea Med sp. z o.o. w Niepołomicach (p. wielicki)	psychiatryczny rehabilitacyjny dla dorosłych	20
Fundacja Anny Dymnej "Mimo Wszystko" w Krakowie	psychiatryczny rehabilitacyjny dla dorosłych	72
Effatha Ośrodek dla Osób z Autyzmem w Krakowie	psychiatryczny rehabilitacyjny dla osób z całościowymi zaburzeniami rozwoju	146
Euro-Med sp. z o.o. w Oświęcimiu	psychiatryczny rehabilitacyjny dla dzieci i młodzieży	20
Centrum Zdrowia Tuchów sp. z o.o. (p. tarnowski)	psychiatryczny dla dorosłych	15
"Pro Vita" Centrum Zdrowia Psychicznego i Terapii Uzależnień NZOZ w Krakowie	psychiatryczny rehabilitacyjny dla dorosłych	15
"DA VINCI" sp. z o.o. w Krakowie	psychiatryczny rehabilitacyjny dla dorosłych	24
SUMA		993

Źródło: Małopolski Oddział Wojewódzki, Narodowego Funduszu Zdrowia w Krakowie.

2.4. Opieka Stacjonarna

W 2020 roku wskaźnik łóżek psychiatrycznych w szpitalach jednoprofilowych oraz wielospecjalistycznych na 10 000 mieszkańców w województwie małopolskim wyniósł 3,76 co stanowi nieznaczny spadek względem roku poprzedniego (3,77).

Wykres 5. Wskaźnik łóżek psychiatrycznych na 10 000 mieszkańców województwa małopolskiego w latach 2010-2020.

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie formularzy sprawozdawczych MZ-29 oraz MZ-30.

W 2020 roku największą liczbę łóżek na oddziałach psychiatrycznych spośród szpitali znajdujących się na terenie województwa małopolskiego posiadał Szpital Kliniczny im. dr Józefa Babińskiego SPZOZ w Krakowie – 628 łóżek. Stan ten wynika z faktu, że jest on największym tego typu szpitalem monospecjalistycznym w Małopolsce. Szpital Babińskiego w swoich strukturach posiada 6 oddziałów psychiatrycznych ogólnych – 274 łóżka, 2 oddziały rehabilitacji psychiatrycznej – 49 łóżek, 2 oddziały psychogeriatryczne – 90 łóżek oraz po jednym z oddziałów: leczenia zaburzeń nerwicowych – 35 łóżek, psychiatrii sądowej – 70 łóżek, psychiatrii sądowej o wzmocnionym zabezpieczeniu – 65 łóżek oraz ośrodek rehabilitacji dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współistniejącymi zaburzeniami psychotycznymi – 45 łóżek. Drugi pod względem liczby łóżek był Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Andrychowie, który posiada w sumie 134 łóżka, w tym 108 łóżek na 3 oddziałach psychiatrycznych ogólnych oraz 26 łóżek na oddziale psychogeriatrycznym.

Pozostałe oddziały, w których udzielane są świadczenia w zakresie opieki psychiatrycznej znajdują się w szpitalach wieloprofilowych, które posiadają oddziały psychiatryczne w swoich strukturach. Największą ilość łóżek na oddziałach psychiatrycznych dla dorosłych wśród szpitali wieloprofilowych posiadał Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza SP ZOZ w Tarnowie 70 łóżek, w dalszej kolejności Szpital Specjalistyczny im. H. Klimontowicza w Gorlicach oraz Nowy Szpital w Olkuszu – po 60 łóżek.

W 2020 roku na terenie województwa małopolskiego znajdowały się 2 oddziały psychiatryczne dla dzieci i młodzieży, posiadające łącznie 52 łóżka. Jeden w Szpitalu Uniwersyteckim w Krakowie – 32 łóżka, a drugi w Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalu Dziecięcym im. św. Ludwika w Krakowie – 20 łóżek.

Tabela 16. Liczba łóżek na oddziałach psychiatrycznych stacjonarnych (bez uzależnień) w szpitalach jednoprofilowych oraz wieloprofilowych na terenie województwa małopolskiego w 2020 roku.

Nazwa jednostki	Nazwa oddziału	Liczba łóżek	Obłożenie łóżek
Szpital Kliniczny im. dr J. Babińskiego SP ZOZ w Krakowie	psychiatryczny dla dorosłych – 6 oddziałów	274	69%
	rehabilitacji psychiatrycznej – 2 oddziały	49	60%
	leczenia zaburzeń nerwicowych	35	75%
	psychogeriatryczny – 2 oddziały	90	71%
	psychiatrii sądowej	70	98%
	psychiatrii sądowej w warunkach wzmocnionego zabezpieczenia	65	99%
	rehabilitacyjny dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współistniejącymi innymi zaburzeniami psychicznymi	45	69%
Razem Szpital Kliniczny im. dr J. Babińskiego		628	75%
Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Andrychowie	psychiatryczny dla dorosłych – 3 oddziały	108	61%
	psychogeriatryczny	26	52%
Razem Wojewódzki Szpital Psychiatryczny		134	59%
Szpital Uniwersytecki w Krakowie	psychiatryczny dla dorosłych	55	41%
	psychiatryczny dla dzieci i młodzieży	32	52%
Szpital Uniwersytecki		87	45%
Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. św. Ludwika w Krakowie	psychiatryczny dla dzieci i młodzieży	20	43%
Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza SP ZOZ w Tarnowie	psychiatryczny dla dorosłych	70	84%
Szpital Specjalistyczny im. H. Klimontowicza w Gorlicach	psychiatryczny dla dorosłych	60	52%
5 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką SP ZOZ w Krakowie	psychiatryczny dla dorosłych	50	81%
Podhalański Szpital Specjalistyczny im. Jana Pawła II w Nowym Targu	psychiatryczny dla dorosłych	45	90%
Szpital Powiatowy im. św. Maksymiliana w Oświęcimiu	psychiatryczny dla dorosłych	40	72%
Szpital Specjalistyczny im. L. Rydygiera w Krakowie sp. z o.o.	psychiatryczny dla dorosłych	37	82%
Szpital Powiatowy w Chrzanowie	psychiatryczny dla dorosłych	26	90%
Nowy Szpital w Olkuszu	psychiatryczny dla dorosłych	60	80%
Szpital Specjalistyczny im. J. Śniadeckiego w Nowym Sączu	psychiatryczny dla dorosłych	25	58%
SUMA		1 282	71%

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie formularzy sprawozdawczych MZ-29 oraz MZ-30.

2.5. Opieka długoterminowa

W 2020 roku na terenie województwa małopolskiego działały 3 zakłady opiekuńczo-lecznicze posiadające oddziały psychiatryczne. W sumie dysponowały one 218 łózkami dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które potrzebują całodobowych świadczeń zdrowotnych obejmujących leczenie, pielęgnację i rehabilitację, a niewymagających już hospitalizacji, u których zakończono proces diagnozowania, leczenia operacyjnego, a ze względu na stan swojego zdrowia i stopień

niepełnosprawności oraz brak możliwości funkcjonowania w środowisku domowym wymagają stałego nadzoru fachowego personelu.

Tabela 17. Liczba łóżek na oddziałach psychiatrycznych w zakładach opiekuńczo-leczniczych na terenie województwa małopolskiego w 2020 roku.

Nazwa ZOL	Liczba łóżek
Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Krakowie	87
Powiatowy Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Grojcu (p. oświęcimski)	58
RAJ-MED sp. z o.o. Niepubliczny Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Trzebini (p. chrzanowski)	73
SUMA	218

Źródło: Małopolski Oddział Wojewódzki, Narodowego Funduszu Zdrowia w Krakowie.

2.6. Centra Zdrowia Psychicznego

Druga edycja Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 założyła m.in. program pilotażowy Centrów Zdrowia Psychicznego (CZP). *Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 kwietnia 2018 roku w sprawie programu pilotażowego w centrach zdrowia psychicznego* wprowadzono Program Pilotażowy CZP, w dokumencie znalazły się zapisy dotyczące funkcjonowania, struktury oraz organizacji Centrów Zdrowia Psychicznego.

Centrum jest odpowiedzialne za udzielanie świadczeń i objęcie kompleksową opieką psychiatryczną wszystkich potrzebujących z terenu objętego funkcjonowaniem CZP, poprzez udzielanie świadczeń stacjonarnych (psychiatrycznych, w miejscu udzielania pomocy doraźnej), dziennych psychiatrycznych oraz ambulatoryjnych (psychiatrycznych i leczenia środowiskowego (domowego). Do zadań CZP należy udzielanie pomocy czynnej, długoterminowej, krótkoterminowej, doraźnej i konsultacyjnej. W Centrum w ramach poradni zdrowia psychicznego funkcjonuje Punkt Zgłoszeniowo-Koordynujący (PZK), którego zadaniem jest:

- udzielanie informacji o zakresie działania CZP i możliwości uzyskania świadczeń opieki zdrowotnej;
- przeprowadzanie wstępnej oceny potrzeb zdrowotnych osób zgłaszających się do PZK, uzgadnianie wstępnego planu postępowania oraz udzielanie możliwego wsparcia w zakresie zdefiniowanych potrzeb;
- uzgadnianie terminu przyjęcia i wskazanie miejsca uzyskania niezbędnego świadczenia psychiatrycznego, w przypadkach pilnych nie później niż 72 godziny od zgłoszenia;
- w przypadkach tego wymagających wskazanie miejsca uzyskania niezbędnego świadczenia z zakresu pomocy społecznej;
- udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

Centra Zdrowia Psychicznego posiadają odrębny sposób finansowania ze środków NFZ, tj. CZP otrzymuje tzw. ryczałt na populację wyliczany według stawki na jednego mieszkańca oraz w przypadku udzielania świadczeń osobom spoza obszaru działania CZP – rozliczanie za udzielone świadczenie.

Głównymi zadaniami Centr Zdrowia Psychicznego jest koordynacja procesu udzielania świadczeń, opracowywanie indywidualnych planów terapii, zapewnianie pomocy doraźnej oraz umożliwianie pacjentowi uzyskanie informacji dotyczącej możliwych form wsparcia. Świadczeniodawca prowadzący CZP musi posiadać:

- oddział psychiatryczny,
- oddział dzienny psychiatryczny (ogólny),
- poradnie zdrowia psychicznego,
- zespół leczenia środowiskowego (domowego).

Mapa 1. Rozmieszczenie komórek organizacyjnych niezbędnych do funkcjonowania CZP dla dorosłych – stan na 31.12.2020 roku

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych z przesłanych przez Małopolski Oddział Wojewódzki, Narodowego Funduszu Zdrowia w Krakowie oraz na podstawie formularzy sprawozdawczych MZ-29 i MZ-30.

W Małopolsce program pilotażowy Centrów Zdrowia Psychicznego realizowany jest od 1 października 2018 roku przez trzy podmioty lecznicze:

- Uniwersyteckie Centrum Zdrowia Psychicznego im. prof. Antoniego Kępińskiego w Krakowie,
- Centrum Zdrowia Psychicznego przy Szpitalu Specjalistycznym im. H. Klimontowicza w Gorlicach,
- Centrum Zdrowia Psychicznego przy Szpitalu Wojewódzkim im. św. Łukasza w Tarnowie.

Uniwersyteckie Centrum Zdrowia Psychicznego im. prof. Antoniego Kępińskiego w Krakowie swoim zasięgiem obejmuje mieszkańców Krakowa – Śródmieścia (populacja ok. 118 000 osób) i działa w ramach struktur Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie. W 2020 roku liczba pacjentów z obszaru objętych opieką w ramach CZP wyniosła 2 269 osób, zaś liczba pacjentów spoza obszaru działania Centrum, którym udzielono świadczeń w ramach umowy CZP wyniosła 6 600 osób. W sumie w ramach CZP udzielono 74 464 różnego rodzaju świadczeń.

Centrum Zdrowia Psychicznego przy Szpitalu Specjalistycznym im. H. Klimontowicza w Gorlicach swoją opieką obejmuje mieszkańców powiatu gorlickiego (populacja ok. 88 000 osób). W 2020 roku CZP w Gorlicach udzieliło w sumie 22 563 różnego rodzaju świadczeń mieszkańcom powiatu gorlickiego i 1 211 świadczeń pacjentom spoza obszaru objętego działaniem CZP.

Centrum Zdrowia Psychicznego przy Szpitalu Wojewódzkim im. św. Łukasza w Tarnowie zapewnia opiekę mieszkańcom miasta Tarnowa (populacja ok. 93 000 osób). W 2020 roku CZP w Tarnowie objęło opieką 4 799 pacjentów z miasta Tarnowa oraz 5 003 pacjentów spoza populacji miasta Tarnowa. W sumie CZP w Tarnowie udzieliło 11 476 różnego rodzaju świadczeń mieszkańcom miasta Tarnowa oraz 10 260 świadczeń pacjentom spoza obszaru objętego działaniem CZP.

W 2020 roku dołączyło czwarte Centrum utworzone na bazie Szpitala Klinicznego im. dr. J. Babińskiego w Krakowie, który dysponuje największym potencjałem i jest wiodącą jednostką w zakresie leczenia psychiatrycznego na terenie województwa małopolskiego, zalicza się również do znaczących jednostek medycznych na mapie kraju. W jego ramach utworzono Centrum Zdrowia Psychicznego Małopolska-Południe, które udziela świadczeń mieszkańcom powiatu myślenickiego, gminy Mogilany, gminy miejsko-wiejskiej Skawina i gminy miejsko-wiejskiej Świątniki Górne (populacja około 155 000 osób). CZP oferuje kompleksową pomoc w trzech lokalizacjach: Kraków (ul. dr. J. Babińskiego 29 – Izba Przyjęć oraz oddział całodobowy, Skawina (ul. Energetyków 16) – w tym Punkt Zgłoszeniowo-Koordynacyjny (PZK), Myślenice (ul. Drogowców 6) – w tym Punkt Zgłoszeniowo-Koordynacyjny (PZK). W 2020 roku w okresie od 1 września do 31 grudnia CZP objęło opieką 1 002 pacjentów z obszaru objętych opieką w ramach CZP oraz 196 pacjentów spoza obszaru działania Centrum. W sumie w ramach CZP udzielono 3 742 różnego rodzaju świadczenia.

Aktualna mapa zasobów w zakresie dostępnych form leczenia psychiatrycznego w województwie wskazuje, że w każdym powiecie województwa małopolskiego istnieje przynajmniej jedna forma leczenia psychiatrycznego. Oddział psychiatryczny i miejsce udzielania pomocy doraźnej mogą być zlokalizowane poza obszarem działania centrum, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia odpowiedniej dostępności publicznym transportem zbiorowym, jednak nie dalej niż w warunkach bliskiego dostępu. (rozporządzenie MZ z dnia 27 kwietnia 2018 w sprawie programu pilotażowego w centrach zdrowia psychicznego).

Po analizie i wnioskach płynących z realizowanego pilotażu, na bazie istniejących zasobów w województwie będą mogły powstawać kolejne CZP celem rozwijania dostępności do tej formy leczenia dla mieszkańców zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Zdrowia dotyczącymi dalszego rozwoju CZP.

Dodatkowo w 2012 roku zostało zawarte porozumienie między Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalem im. św. Ludwika w Krakowie, a Szpitalem Uniwersyteckim w Krakowie w zakresie wzajemnej współpracy, udzielania świadczeń zdrowotnych, konsultacji pediatrycznych i psychiatrycznych pomiędzy jednostkami. W ramach porozumienia powołane zostało Małopolskie Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży (Oddziały Psychiatrii Dzieci, Oddziały Psychiatryczne Dziennego Pobytu, Poradnia Zdrowia Psychicznego).

2.7. Zasoby kadrowe

W 2020 roku na terenie województwa małopolskiego było 364 lekarzy specjalistów w dziedzinie psychiatrii co oznacza spadek ilości specjalistów w tej dziedzinie w stosunku do roku poprzedniego (w 2019 rok – 366 lekarzy), w tym 202 posiadających pierwszy stopień specjalizacji (w 2019 roku – 208 osób), 148 lekarzy z drugim stopniem specjalizacji (w 2019 roku – 158) oraz 14 lekarzy bez stopnia specjalizacji. Liczba lekarzy specjalistów w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży wyniosła łącznie 25, w tym z pierwszym stopniem specjalizacji 6, z drugim stopniem specjalizacji 17, bez stopnia specjalizacji 2, co daje wzrost o jednego lekarza specjalistę w tej dziedzinie w stosunku do 2019 roku.

W przypadku specjalistów w dziedzinie psychiatrii zauważa się systemowy brak wykwalifikowanej kadry, szczególnie w psychiatrii dzieci i młodzieży. Obserwowany jest konsekwentny odpływ lekarzy psychiatrów wieku rozwojowego do praktyk prywatnych. Natomiast

szkoleniem w tym zakresie zainteresowanych jest niewielu lekarzy, co powoduje nasilenie zjawiska rozwarstwienia społecznego w dostępie do opieki psychiatrycznej i psychoterapeutycznej.

Tabela 18. Liczba lekarzy specjalistów w dziedzinie psychiatrii oraz w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży na terenie województwa małopolskiego w 2020 roku.

Wyszczególnienie	Stopień specjalizacji			Suma
	I	II	Bez stopnia	
Lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii	202	148	14	364
Lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży	6	17	2	25

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych przesłanych przez Okręgowe Izby Lekarskie.

W 2020 roku w Małopolsce było 158 specjalistów w dziedzinie psychologii klinicznej – wzrost o 7 specjalistów w porównaniu do 2019 roku, oraz 34 specjalistów w dziedzinie psychologii ogólnej – wzrost o 22 specjalistów.

Tabela 19. Liczba specjalistów w dziedzinie psychologii na terenie województwa małopolskiego w 2020 roku.

Wyszczególnienie	Stopień specjalizacji		Specjalizacje uzyskane „nowym trybem”	Suma
	I	II		
Specjaliści w dziedzinie psychologii klinicznej	42	41	75	158
Specjaliści w dziedzinie psychologii ogólnej	24	10	n.d.	34

Źródło: Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie.

Z uzyskanych danych wynika, że na terenie województwa małopolskiego w 2020 roku pracowało 445 pielęgniarek posiadających specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa psychiatrycznego, z czego 199 z nich ukończyły specjalizację a 246 kurs kwalifikacyjny co oznacza nieznaczny spadek w stosunku do 2019 roku (w 2019 roku było 449 pielęgniarek posiadających specjalizację w tej dziedzinie).

Tabela 20. Liczba pielęgniarek posiadających specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa psychiatrycznego pracujący według podstawowego miejsca zatrudnienia na terenie województwa małopolskiego w 2020 roku.

Wyszczególnienie	Pielęgniarki		Razem
	Ze specjalizacją	Z ukończonym kursem kwalifikacyjnym	
Specjalizacja w dziedzinie pielęgniarstwa psychiatrycznego	199	246	445

Źródło: Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie.

2.8. Pomoc Społeczna

W 2020 roku w Małopolsce funkcjonowało 27 Domów Pomocy Społecznej (w 2019 roku – 27 DPS), które dysponowały łącznie 2 994 miejscami pobytu dla osób przewlekle psychicznie chorych (od 2019 roku liczba miejsc nie uległa zmianie). Najwięcej miejsc dla osób przewlekle psychicznie chorych było w: Krakowie (3 DPS, 693 miejsca), powiecie krakowskim (4 DPS, 406 miejsc), tarnowskim (3 DPS, 335 miejsc) oraz limanowskim (4 DPS, 303 miejsca).

W Nowym Sączu i powiecie wadowickim funkcjonowały po 2 DPS oferujące odpowiednio 271 i 181 miejsc. W pozostałych powiatach funkcjonowało po jednym domu pomocy społecznej dla przewlekle psychicznie chorych, w których oferowano od 60 do 145 miejsc.

Na terenie 7 małopolskich powiatów tj.: miasto Tarnów oraz powiaty: brzeski, dąbrowski, miechowski, nowotarski, olkuski i tatrzański nie funkcjonowały domy o takim profilu.

Tabela 21. Domy Pomocy Społecznej – miejsca dla osób przewlekle psychicznie chorych w 2020 roku.

Lp.	Powiat	Nazwa i adres domu pomocy społecznej	Liczba miejsc
1.	m. Kraków	Dom Pomocy Społecznej, ul. Krakowska 55, 31-066 Kraków	260
2.		Dom Pomocy Społecznej, ul. Łanowa 41, 30-725 Kraków	378
3.		Dom Pomocy Społecznej Nowa Huta, os. Hutnicze 5, 31-917 Kraków	55
4.	m. Nowy Sącz	Dom Pomocy Społecznej, ul. Nawojowska 159, 33-300 Nowy Sącz	180
5.		Dom Pomocy Społecznej, ul. Nawojowska 155, 33-300 Nowy Sącz	91
6.	bocheński	Dom Pomocy Społecznej, ul. Karolina 14G, 32-700 Bochnia	67
7.	chrzanowski	Powiatowy Dom Pomocy Społecznej im. Adama Starzeńskiego w Płazie, ul. Wiosny Ludów 4, 32-552 Płaza	101
8.	gorlicki	Dom Pomocy Społecznej, Klimkówka 67, 38-312 Ropa	78
9.	krakowski	Dom Pomocy Społecznej, Czerna 110, 32-065 Krzeszowice	95
10.		Bonifraterska Fundacja Dobroczynna Dom Pomocy Społecznej w Konarach, ul. Bonifraterska 11, 32-031 Mogilany	63
11.		Dom Pomocy Społecznej, ul. Kasztanowa 20, 32-088 Owczary	99
12.		Dom Pomocy Społecznej, ul. Słoneczna 3, 32-082 Więckowice	149
13.	limanowski	Dom Pomocy Społecznej, ul. Rakoczego 9, 34-730 Mszana Dolna	48
14.		Dom Pomocy Społecznej "Diana", 34-741 Kasina Wielka 448	66
15.		Dom Pomocy Społecznej, Raba Niżna 1, 34-730 Mszana Dolna	90
16.		Dom Pomocy Społecznej w Szczyrzycu, 34-623 Szczyrzyc 182	99
17.	myślenicki	Dom Pomocy Społecznej „Biały Potok”, 32-425 Trzemeśnia 377	76
18.	nowosądecki	Dom Pomocy Społecznej, Zbyszyce 12, 33-318 Gródek nad Dunajcem	122
19.	oświęcimski	Dom Pomocy Społecznej Braci Albertynów, ul. Bł. Faustyny 4, 32-652 Bulowice	81
20.	proszowicki	Dom Pomocy Społecznej im. Adama Chmielowskiego, Łyszkowice 64, 32-104 Koniusza	145
21.	suski	Dom Pomocy Społecznej, ul. Żeromskiego 17, 34-220 Maków Podhalański	75
22.	tarnowski	Dom Pomocy Społecznej, Sieradza 208, 33-240 Żabno	85
23.		Dom Pomocy Społecznej w Stróżach, Stróże 1, 32-840 Zakliczyn	108
24.		Dom Pomocy Społecznej, Nowodworze 64, 33-112 Tarnowiec	142
25.	wadowicki	Dom Pomocy Społecznej im. św. O. Rafała Kalinowskiego, ul. Pułaskiego 5, 34-100 Wadowice	114
26.		Dom Pomocy Społecznej w Zebrzydowicach, Zebrzydowice 1, 34-130 Kalwaria Zebrzydowska	67
27.	wielicki	Dom Pomocy Społecznej, Sułków 278, 32-020 Wieliczka	60
SUMA			2 994

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych przesłanych przez Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie.

Dla osób z zaburzeniami psychicznymi w województwie małopolskim w 2020 roku wsparcie oferowało 81 środowiskowych domów samopomocy (ŚDS) – 53 o zasięgu gminnym oraz 28 o zasięgu powiatowym (nastąpił wzrost w stosunku do 2018 roku kiedy było 78 ŚDS, w 2019 roku było 80 ŚDS).

Z pośród nich 13 jednostek zlokalizowanych było w Krakowie, 8 w powiecie krakowskim, 7 w powiecie tarnowskim 6 w wielickim, 5 ŚDS znajdowało się w powiecie nowotarskim, po 4 ŚDS w powiatach: bocheńskim, myślenickim, nowosądeckim i proszowickim. W powiatach gorlickim, miechowskim, olkuskim i oświęcimskim mieszkańcy mieli dostęp 3 ŚDS, a w pozostałych do 2 lub 1 środowiskowego domu samopomocy. Powiat tatrzański jest jedynym, który nie dysponuje ŚDS na swoim terenie (podobnie jak w poprzednich latach). Poniższa tabela nr 22 przedstawia szczegółową listę ŚDS na terenie małopolski w podziale na typ:

- A – domy dla osób chorych psychicznie,
- B – domy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie,
- C – domy dla osób wykazujących inne niż przewlekłe choroby psychiczne lub niepełnosprawność intelektualną, przewlekłe zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej są zaliczane do zaburzeń psychicznych.

Tabela 22. Środowiskowe Domy Samopomocy w 2020 roku.

Środowiskowe domy samopomocy o zasięgu gminnym				
Lp.	Miasto/Gmina	Adres środowiskowego domu samopomocy oraz filii	Typ Domu (A,B,C)	Liczba miejsc
1.	Biecz (powiat gorlicki)	ŚDS w Bieczu, ul. Parkowa 1, 38-340 Biecz z filią w Gorlicach – ul. Wyszyńskiego 18, 38-300 Gorlice	B,C	40
2.	Biskupice (powiat wielicki)	ŚDS Tomaszkowice 455, 32-020 Wieliczka	A,B	38
3.	Chelmek (powiat oświęcimski)	ŚDS ul. Kochanowskiego 1, 32-660 Chelmek	A	30
4.	Charsznica (powiat miechowski)	ŚDS Jelcza 219, 32-250 Charsznica	A,B,C	30
5.	Dobczyce (powiat myślenicki)	ŚDS ul. Jagiellońska 2, 32-410 Dobczyce	A,B,C	20
6.	Gdów (powiat wielicki)	ŚDS Zagórzany 109, 32-420 Gdów	A,B,C	41
7.	Jabłonka (powiat nowotarski)	ŚDS ul. Tetmajera 4, 34-480 Jabłonka	B	26
8.	Jerzmanowice-Przegonia (powiat krakowski)	ŚDS – Ognisko Terapeutyczne, ul. Rajska 26, 32-048 Jerzmanowice	A,B,C	25
9.	Klucze (powiat olkuski)	ŚDS ul. Źródłana 3, 32-310 Kolbark	A,B,C	35
10.	Kozłów (powiat miechowski)	ŚDS Kępie 16, 32-241 Kozłów	A,B,C	25
11.	Kraków	ŚDS os. Wandy 23, 31-907 Kraków	B,C	15
12.		ŚDS "Vita", os. Młodości 8, 31-908 Kraków	A	57
13.		ŚDS ul. Józefa 1, 31-056 Kraków	A	22
14.		ŚDS os. Słoneczne 15, 31-958 Kraków	C	23
15.		ŚDS ul. Olszańska 5, 31-126 Kraków	A	47
16.		ŚDS ul. Aleksandry 1, 30-837 Kraków z filią przy ul. Teligi 26b, 30-805 Kraków	B	60
17.		ŚDS al. Pokoju 7, 30-002 Kraków	B	21
18.		ŚDS os. Szkolne 30, 31-978 Kraków	B,C	30
19.		ŚDS os. Tysiąclecia 86, 31-610 Kraków	B	29
20.		ŚDS ul. Grottgera 3, 30-031 Kraków	B	22
21.		ŚDS ul. Pasteura 1, 31-222 Kraków z filią przy ul. Komandosów 18, 30-334 Kraków	A,B	58
22.		ŚDS ul. Piekarska 3, 31-067 Kraków	B	48
23.		ŚDS ul. Żywiecka 16, 30-427 Kraków	C	22

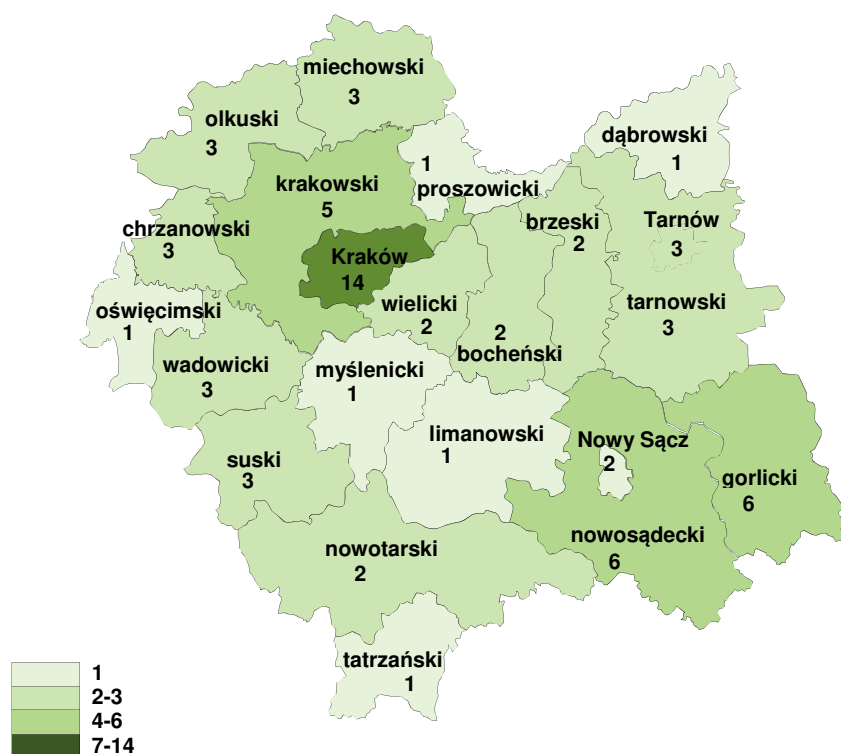
24.	Krynica-Zdrój (powiat nowosądecki)	ŚDS ul. Źródłana 59, 33-380 Krynica-Zdrój	A,B,C	40
25.	Krzeszowice (powiat krakowski)	ŚDS ul. ks. Mądryzka 32, Wola Filipowska, 32-065 Krzeszowice	A,B,C	35
26.	Laskowa (powiat limanowski)	ŚDS Ujanowice 180, 34-603 Ujanowice	A,B	30
27.	Limanowa (powiat limanowski)	ŚDS ul. Kilińskiego 11, 34-600 Limanowa	A,B	33
28.	Lisia Góra (powiat tarnowski)	ŚDS ul. Sucharskiego 3a, 33-140 Lisia Góra	A,B	32
29.	Miechów (powiat miechowski)	ŚDS ul. Szpitalna 1, 32-200 Miechów	A,B,C	30
30.	Niepołomice (powiat wielicki)	ŚDS ul. Targowa 8, 32-005 Niepołomice	A,B	40
31.	Nowe Brzesko (powiat proszowski)	ŚDS Gruszów 28, 32-120 Nowe Brzesko	A,B,C	30
32.	Nowy Targ (powiat nowotarski)	ŚDS "Chatka", ul. Podtatrzańska 47a, 34-400 Nowy Targ	B,C	30
33.	Nowy Wiśnicz (powiat bocheński)	ŚDS Muchówka 157, 32-722 Królówka	A,B,C	35
34.	Olesno (powiat dąbrowski)	ŚDS Oleśnica 73, 33-200 Dąbrowa Tarnowska	A,B	36
35.	Oświęcim (powiat oświęcimski)	ŚDS ul. Słowackiego 1a, 32-600 Oświęcim	A,B,C	70
36.	Raciechowice (powiat myślenicki)	ŚDS Zegartowice 114, 32-415 Raciechowice z filią w Komornikach 98, 32-415 Raciechowice	A,B	64
37.	Raclawice (powiat miechowski)	ŚDS Kościejów 52, 32-222 Raclawice	A,B,C	33
38.	Radłów (powiat tarnowski)	ŚDS Siedlec 72, 33-130 Radłów	A,B	30
39.	Radziemice (powiat proszowski)	ŚDS Wrocimowice 4, 32-107 Radziemice	A,B,C	25
40.	Ryglice (powiat tarnowski)	ŚDS ul. ks. J. Wyrwy 4, 33-160 Ryglice	A,B	25
41.	Rzepiennik Strzyżewski (powiat tarnowski)	ŚDS "Przystań", Rzepiennik Biskupi 293, 33-163 Rzepiennik Strzyżewski	A,B,C	27
42.	Słomniki (powiat krakowski)	ŚDS "Świt" Miłocice 58, 32-090 Słomniki	B	25
43.	Stary Sącz (powiat nowosądecki)	ŚDS ul. Cyganowice 95, 33-340 Stary Sącz	A,B	38
44.	Szczawnica (powiat nowotarski)	ŚDS "Perła", ul. Park Dolny 6, 34-460 Szczawnica	B	33
45.	Szczucin (powiat dąbrowski)	ŚDS Dąbrowica 161, 33-230 Szczucin	A,B,C	44
46.	Trzciana (powiat bocheński)	ŚDS Rdzawa 1, 32-732 Kamionna	A,B,C	47
47.	Uście Gorlickie (powiat gorlicki)	ŚDS w Wysowej-Zdroju 98, 38-316 Wysowa-Zdrój	A	15
48.	Wieliczka (powiat wielicki)	ŚDS os. Sienkiewicza 24, 32-020 Wieliczka	A	44
49.	Wieprz (powiat wadowicki)	Gminny Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Podgórze 18, 34-122 Wieprz	B	25
50.	Wolbrom (powiat olkuski)	ŚDS ul. Skalska 20, 32-340 Wolbrom	A,B	39
51.	Zabierzów (powiat krakowski)	ŚDS w Radwanowicach 1a, 32-064 Rudawa	A,B	35
52.	Zielonki (powiat krakowski)	ŚDS w Woli Zachariaszowskiej, ul. Świętego Floriana 19, 32-087 Zielonki	A,B,C	29
53.	Żegocina (powiat bocheński)	ŚDS w Żegocinie 232a, 32-731 Żegocina	A,B,C	35
RAZEM GMINNE				1 818

Środowiskowe domy samopomocy o zasięgu powiatowym				
Lp.	Powiat	Adres środowiskowego domu samopomocy oraz filii	Typ Domu (A,B,C)	Liczba miejsc dotowych
54.	Miasto Nowy Sącz	ŚDS, ul. Nawojowska 159a, 33-300 Nowy Sącz	A,B	60
55.	Miasto Tarnów	ŚDS al. MB Fatimskiej 6, 33-100 Tarnów	B	60
56.		ŚDS "Zielona Przystań", ul. Piotra Skargi 29a, 33-100 Tarnów	A,C	52
57.	bocheński	ŚDS ul. Karolina 14f, 32-700 Bochnia	A,B	27
58.	brzeski	ŚDS Łysa Góra 251, 32-853 Dębno	A,B,C	60
59.	chrzanowski	ŚDS ul. Kolonia Stella 11, 32-500 Chrzanów	A,B	44
60.		ŚDS ul. dr. Jana Gołąba 2, 32-551 Babice	A,B	25
61.	gorlicki	ŚDS ul. Michalusa 18, 38-300 Gorlice z filią ul. Węgierska 28, 38-350 Bobowa	A,B	65
62.	krakowski	ŚDS ul. Węgierska 5, 32-050 Skawina	A,B,C	36
63.		ŚDS Konary 21, ul. Bonifratska 11, 32-031 Mogilany	A,B,C	35
64.		ŚDS w Woli Kalinowskiej, ul. Szkolna 12, 32-045 Sułoszowa	A,B	30
65.	myślenicki	ŚDS ul. 1-ego Maja 66, 32-440 Sułkowice z filią w Lubniu 475, 32-433 Lubień	A,B	55
66.		ŚDS "Magiczny Dom", ul. Zdrojowa 14, 32-400 Myślenice	B	28
67.	nowosądecki	ŚDS ul. Piłsudskiego 119, 33-370 Muszyna	A,B	42
68.		ŚDS Zbyszyce 12, 33-318 Gródek n/ Dunajcem	A,B	32
69.	nowotarski	ŚDS Czerwieńne 341, 34-407 Czerwieńne	B,C	24
70.		ŚDS "Promyk", ul. J. Kazimierza 22,34-400 Nowy Targ z filią "Radość Życia" ul. Słowackiego 2, 34-700 Rabka Zdrój	A,B	65
71.	olkuski	ŚDS ul. Korczaka 7, 32-300 Olkusz	A,B,C	47
72.	oświęcimski	ŚDS ul. Żwirki i Wigury 27a, 32-650 Kęty z filią ul. Nosala 7, 32-620 Brzeszcze	A,B	43
73.	proszowicki	ŚDS ul. 3 Maja 2,32-100 Proszowice z filią ul. Kolejowa 4, 32-100 Proszowice	A,B,C	63
74.		ŚDS Winiary 63, 32-109 Pałecznicza	A,B,C	30
75.	suski	ŚDS ul. Banacha 1, 34-240 Jordanów	A,B	30
76.	tarnowski	ŚDS Karwodrza 116, 33-170 Tuchów	A,B	30
77.		ŚDS Nowodworze 64, 33-112 Tarnowiec	A,B	25
78.		ŚDS Stróże 1, 32-840 Zakliczyn	A,B	20
79.	wadowicki	ŚDS ul. E. K. Wojtyłów 16, 34-100 Wadowice z filią ul. Daszyńskiego 12, 34-120 Andrychów	A,B	85
80.	wielicki	ŚDS Śledziejowice 336, 32-020 Wieliczka	B,C	24
81.		ŚDS Brzezie 338, 32-014 Brzezie	A,B,C	37
RAZEM POWIATOWE				1 174
SUMA				2 992

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych przesłanych przez Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie.

W 2020 roku funkcjonowało w województwie małopolskim 69 warsztatów terapii zajęciowej (w 2019 roku – 68 WTZ). Dostęp do tego rodzaju wsparcia mieli mieszkańcy każdego z powiatów regionu. Na terenie poszczególnych powiatów zlokalizowanych było od 1 do 14 warsztatów. Najwięcej WTZ funkcjonowało w Krakowie (14), po 6 w powiatach gorlickim i nowosądeckim oraz 5 w powiecie krakowskim. Kadra małopolskich warsztatów terapii zajęciowej liczyła w 2020 roku 926 osób, średnio pojedynczy warsztat dysponował 13 pracownikami. W 2020 roku w Małopolsce w zajęciach WTZ uczestniczyło łącznie 2 760 osoby z niepełnosprawnościami. (w 2019 roku – 2 754 osób z niepełnosprawnościami).

Mapa 2. Warsztaty terapii zajęciowej w Małopolsce w 2020 roku.

Źródło: Opracowanie własne Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Krakowie na podstawie danych za 2020 rok. Dane pochodzą ze sprawozdania Ocena Zasobów Pomocy Społecznej województwa małopolskiego za rok 2020, s. 109.

W 2020 roku na terenie województwa małopolskiego funkcjonowało 11 Zakładów Aktywności Zawodowej, w których zatrudniano 231 osób chorujące psychicznie (w 2018 roku działało 10 ZAZ-ów, w których zatrudniano 167 osób chorujących psychicznie). Po dwa zakłady zlokalizowane były w Krakowie i powiecie nowosądeckim (w gminach Grybów i Nawojowa), a pozostałe 7 w powiatach brzeskim, gorlickim, krakowskim, miechowskim, olkuskim oraz tarnowskim, a także mieście Tarnów. W Małopolsce systematycznie rośnie liczba Zakładów Aktywności Zawodowej dzięki temu wzrasta liczba miejsc pracy w których mogą podjąć zatrudnienie osoby z chorobami psychicznymi.

Tabela 23. Liczba osób chorujących psychicznie zatrudnionych w Zakładach Aktywności Zawodowej na przestrzeni lat 2008-2020.

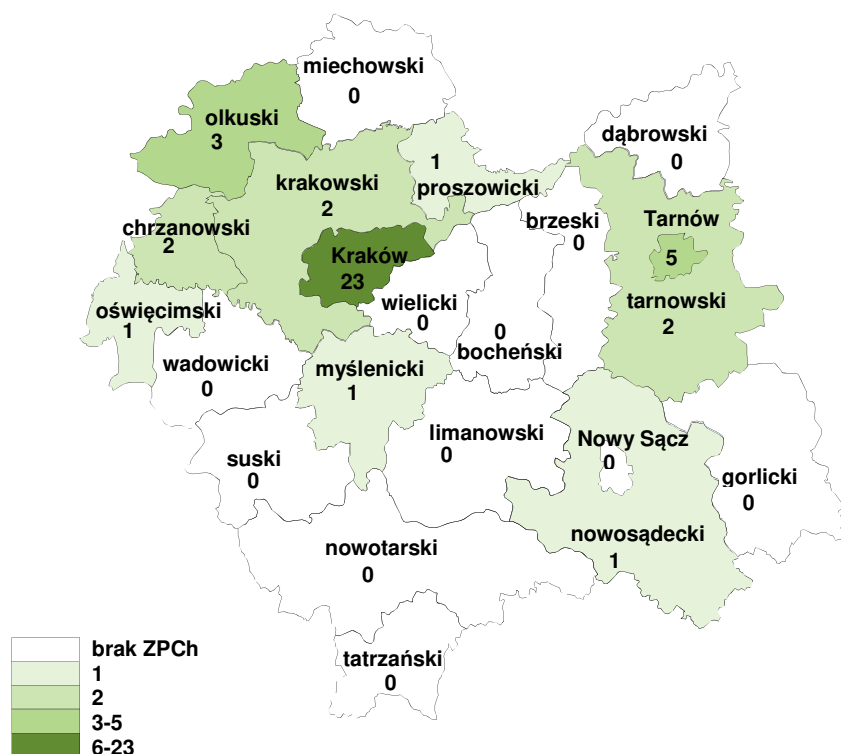
Lp.	Nazwa jednostki	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Stowarzyszenie Rodzin Zdrowie Psychiczne, ZAZ U Pana Cogito	21	21	21	21	22	22	21	22	22	22	25	29	29
2.	Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe Piast, ZAZ Piast	23	29	21	21	35	25	25	44	41	42	44	46	47
3.	Stowarzyszenie Pomocy Szansa w Witowicach, ZAZ w Witowicach	8	8	8	7	14	14	13	13	13	13	13	14	15
4.	Konwent oo. Bonifratrów w Konarach, ZAZ Konary	26	26	26	26	28	23	22	17	20	20	16	19	19
5.	Stowarzyszenie Integracyjne Aktywizacji Zawodowej Szansa, ZAZ Pensjonat na Wzgórzach	19	20	19	19	21	20	21	21	20	20	21	24	25
6.	Spółdzielnia Socjalna Opoka, ZAZ Opoka	-	-	-	-	7	9	7	9	8	8	8	14	15
7.	Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Stróżach, ZAZ w Stróżach	-	-	-	-	-	-	-	19	6	8	8	13	17
8.	Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu, ZAZ w Nawojowej	-	-	-	-	-	-	-	11	12	12	15	15	15
9.	Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej, ZAZ "Słoneczne Wzgórze" w Tarnowie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	16	22	23
10.	Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Łysej Górze	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	9	11	11
11.	Zakład Aktywności Zawodowej w Gładyszowie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	15
SUMA		97	104	95	94	127	113	109	156	142	163	175	222	231

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych uzyskanych od ZAZ-ów.

Z roku na rok ubywa zakładów pracy chronionej. Na początku 2020 roku w województwie małopolskim funkcjonowało 41 zakładów pracy chronionej (ZPCh), o 4 mniej niż przed rokiem oraz o połowę, bo o 49 mniej niż w 2014 roku. ZPCh zlokalizowane były na terenie 10 powiatów, z czego 23 zakłady zlokalizowane były w Krakowie (o 2 mniej niż w poprzednim roku), 5 w Tarnowie, 3 w powiecie olkuskim, po 2 w powiecie krakowskim, chrzanowskim i tarnowskim oraz po jednym ZPCh w powiatach oświęcimskim, myślenickim, nowosądeckim oraz proszowickim.

Niepełnosprawni mieszkańcy 11 powiatów (bocheńskiego, brzeskiego, dąbrowskiego, gorlickiego, limanowskiego, miechowskiego, nowotarskiego, suskiego, tatrzańskiego, wadowickiego i wielickiego) oraz miasta Nowy Sącz nie mają możliwości podjęcia pracy w zakładzie pracy chronionej w swojej okolicy.

Mapa 3. Zakłady pracy chronionej w Małopolsce w 2020 roku.

Źródło: Opracowanie własne Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Krakowie na podstawie danych za 2020 rok
Dane pochodzą ze sprawozdania Ocena Zasobów Pomocy Społecznej województwa małopolskiego za rok 2020, s 110.

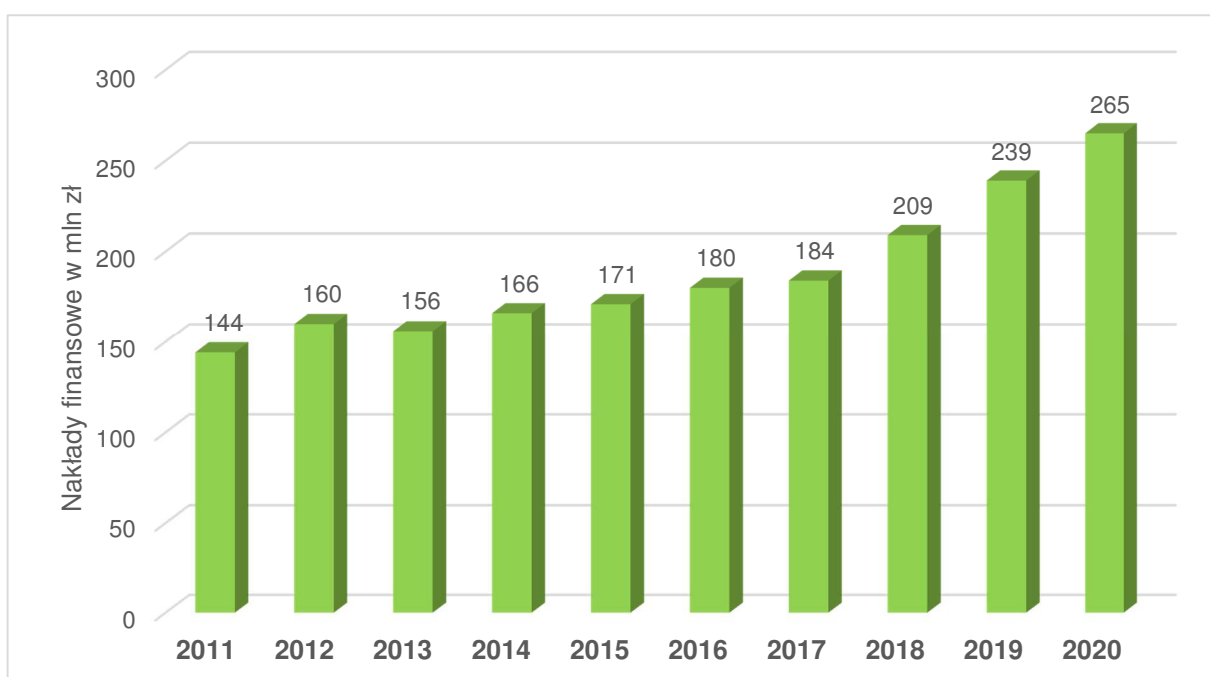
Rozdział 3

Finansowanie Programu

3.1. Kontraktowanie świadczeń w zakresie opieki psychiatrycznej

Kluczowym zagadnieniem dotyczącym finansowania psychiatrii z jej kompleksowym zakresem udzielania świadczeń medycznych w rodzaju psychiatria i leczenie uzależnień, jest zapewnienie odpowiedniego jej finansowania przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Na przestrzeni ostatnich lat nakłady na opiekę psychiatryczną i leczenie uzależnień systematycznie rosły, natomiast dotychczasowy poziom finansowania jest ciągle niewystarczający i nie zabezpiecza całkowitych kosztów wykonywanych usług w większości zakresów.

Wykres 6. Nakłady MOZ NFZ na opiekę psychiatryczną i leczenie uzależnień w latach 2011-2020 w mln zł.

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych uzyskanych od Małopolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia.

Poziom finansowania świadczeń zdrowotnych w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień utrzymuje się na stałym poziomie ok. 3% wartości całego kontraktu dla Małopolski. Jednym z postulatów zgłaszanych przez środowiska związane z opieką psychiatryczną jest podniesienie udziału procentowego finansowania świadczeń opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień w stosunku do wartości całkowitych środków finansowych przeznaczonych do rozdysponowania w poszczególnych rodzajach świadczeń przez Małopolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia.

W 2020 roku wartość kontraktu w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień w województwie małopolskim wynosiła 265 936 855,30 zł. Z danych wynika, że największa pula środków została zakontraktowana w jednostkach na terenie Krakowa – 151 926 644,06 zł, związane jest to z faktem, że w Krakowie działa największy szpital psychiatryczny w Małopolsce, ponadto jest największa ilość łóżek na oddziałach stacjonarnych, miejsc na oddziałach dziennych, zespołów leczenia środowiskowego oraz poradni zdrowia psychicznego.

Tabela 24. Nakłady MOW NFZ na opiekę psychiatryczną i leczenie uzależnień w 2020 roku w podziale na powiaty województwa małopolskiego.

Powiat	Wartość kontraktu w zł
m. Kraków*	151 926 644,06
m. Nowy Sącz	4 413 167,40
m. Tarnów*	17 846 367,75
bocheński	1 843 225,94
brzeski	1 275 380,70
chrzanowski	7 286 125,06
dąbrowski	323 559,60
gorlicki*	12 040 936,55
krakowski*	7 915 269,40
limanowski	3 161 415,40
miechowski	1 900 938,76
myślenicki*	3 559 525,34
nowosądecki	1 532 986,40
nowotarski	8 908 764,55
olkuski	5 578 809,05
oświęcimski	8 734 637,95
proszowicki	488 148,60
suski	1 385 660,90
tarnowski	1 841 541,57
tatrzański	1 213 894,85
wadowicki	20 072 527,85
wielicki	2 687 327,62
SUMA:	265 936 855,30

* w tym nakłady finansowe w ramach CZP

Źródło: Małopolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia.

W 2020 roku Małopolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia na świadczenia rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień dla dwóch działających w województwie małopolskim szpitali psychiatrycznych (bez CZP) przeznaczył w sumie 101 013 629,75 zł, co stanowi 37,98% całego kontraktu w tym zakresie dla Małopolski.

Z danych wynika, że Szpital Kliniczny im. dr. Józefa Babińskiego SPZOZ w Krakowie w 2020 roku posiadał kontrakt (bez CZP) w wysokości 81 964 644,10 zł (tj. 30,82% całego kontraktu w województwie małopolskim). Spośród całego kontraktu Szpital Babińskiego posiadał najwyższą kwotę na stacjonarne świadczenia psychiatryczne dla dorosłych tj. w wysokości 20 821 438,50 zł.

Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Andrychowie posiadał kontrakt w wysokości 19 048 985,65 zł (tj. 7,16 % całego kontraktu w województwie małopolskim). Spośród całego kontraktu Wojewódzkiego Szpitala Psychiatrycznego najwyższa kwota była przeznaczona na stacjonarne świadczenia psychiatryczne dla dorosłych – 8 388 658,50 zł.

Tabela 25. Wartość kontraktów w szpitalach psychiatrycznych w podziale na podmioty oraz rodzaj świadczeń w 2020 roku.

Nazwa jednostki opieki zdrowotnej	Nazwa zakresu świadczeń	Wartość kontraktu w zł
Szpital Kliniczny im. dr. Józefa Babińskiego SP ZOZ w Krakowie	Świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne dla dorosłych	3 619 215,00
	Świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne dla dzieci i młodzieży	279 117,00
	Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej Dla Dzieci i Młodzieży - I Poziom Referencyjny	1 245 322,35
	Świadczenia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu	419 268,75
	Świadczenia dzienne psychiatryczne dla dorosłych	1 062 590,10
	Świadczenia dzienne psychiatryczne rehabilitacyjne dla dzieci i młodzieży	315 399,00
	Świadczenia dzienne psychiatryczne rehabilitacyjne dla dorosłych	2 985 718,50
	Leczenie środowiskowe (domowe)	10 158 255,00
	Świadczenia psychiatryczne dla dorosłych	20 821 438,50
	Świadczenia rehabilitacji psychiatrycznej	3 537 870,00
	Leczenie zaburzeń nerwicowych dla dorosłych	2 475 837,00
	Świadczenia psychogeriatryczne	8 018 919,00
	Świadczenia w psychiatrii sądowej w warunkach podstawowego zabezpieczenia	5 949 515,00
	Świadczenia w psychiatrii sądowej w warunkach wzmocnionego zabezpieczenia	9 433 028,00
	Leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych (detoksykacja)	2 611 592,50
	Świadczenia terapii uzależnienia od alkoholu stacjonarne	5 307 368,00
	Świadczenia rehabilitacji dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współistniejącymi innymi zaburzeniami psychicznymi głównie psychotycznymi (podwójna diagnoza)	3 244 584,00
Świadczenia w izbie przyjęć szpitala (ryczałt dobowy)	479 606,40	
Razem Szpital im. Babińskiego (bez CZP)		81 964 644,10
Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Andrychowie	Świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne dla dorosłych	625 761,50
	Świadczenia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu	259 827,15
	Świadczenia dzienne psychiatryczne dla dorosłych	377 589,30
	Świadczenia dzienne leczenia uzależnień	286 542,30
	Świadczenia psychiatryczne dla dorosłych	8 388 658,50
	Świadczenia psychogeriatryczne	2 227 702,50
	Leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych (detoksykacja)	2 304 577,00
	Świadczenia terapii uzależnienia od alkoholu stacjonarne	4 098 721,00
	Świadczenia w izbie przyjęć szpitala (ryczałt dobowy)	479 606,40
Razem Szpital w Andrychowie		19 048 985,65
Suma końcowa		101 013 629,75

Źródło: Małopolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia.

Łączna wartość kontraktów oddziałów stacjonarnych w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień w szpitalach ogólnych w 2020 roku wynosiła 43 618 739,69 zł. Spośród wszystkich podmiotów największy kontrakt za świadczenia psychiatryczne dla dorosłych posiadał Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza SPZOZ w Tarnowie – 7 383 131,50 zł.

Tabela 26. Wartość kontraktów oddziałów stacjonarnych w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień w szpitalach ogólnych w podziale na podmioty oraz rodzaj świadczeń w 2020 roku.

Nazwa jednostki ochrony zdrowia	Nazwa zakresu świadczeń	Wartość kontraktu w zł
Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza SP ZOZ w Tarnowie	Leczenie uzależnień stacjonarne	3 630 781,00
	Świadczenia psychiatryczne dla dorosłych w CZP	3 752 350,50
Razem Szpital im. św. Łukasza		7 383 131,50
Podhalański Szpital Specjalistyczny im. Jana Pawła II w Nowym Targu	Świadczenia psychiatryczne dla dorosłych	3 113 639,25
	Leczenie uzależnień stacjonarne	1 271 248,00
	Leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych (detoksykacja)	1 705 266,00
	Świadczenia w izbie przyjęć szpitala (ryczałt dobowy)	479 606,40
Razem Szpital Podhalański		6 569 759,65
Szpital Uniwersytecki w Krakowie	Świadczenia psychiatryczne dla dzieci i młodzieży	3 041 685,00
	Świadczenia psychiatryczne dla dorosłych w CZP	3 334 456,50
Razem Szpital Uniwersytecki		6 376 141,50
Szpital Specjalistyczny im. Henryka Klimontowicza w Gorlicach	Leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych (detoksykacja)	1 268 277,50
	Świadczenia psychiatryczne dla dorosłych w CZP	2 021 448,75
Razem Szpital im. Klimontowicza		3 289 726,25
Nowy Szpital w Olkuszu sp. z o.o.	Świadczenia psychiatryczne dla dorosłych	4 261 343,25
5 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką SP ZOZ w Krakowie	Świadczenia psychiatryczne dla dorosłych	3 621 548,25
Szpital Specjalistyczny im. Ludwika Rydygiera w Krakowie sp. z o.o.	Świadczenia psychiatryczne dla dorosłych	2 840 139,00
	Leczenie zespołów abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych (detoksykacja)	585 541,00
Razem Szpital im. Rydygiera		3 425 680,00
Zespół Opieki Zdrowotnej w Oświęcimiu	Świadczenia psychiatryczne dla dorosłych	2 946 219,00
Szpital Powiatowy w Chrzanowie	Świadczenia psychiatryczne dla dorosłych	2 073 702,54
Szpital Specjalistyczny im. Jędrzeja Śniadeckiego w Nowym Sączu	Świadczenia psychiatryczne dla dorosłych	2 033 892,75
Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. św. Ludwika w Krakowie	Świadczenia psychiatryczne dla dzieci i młodzieży	1 637 595,00
SUMA		43 618 739,69

Źródło: Małopolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia.

W 2020 roku wartość kontraktów na świadczenia psychiatryczne dla dorosłych w ramach Centrum Zdrowia Psychicznego wyniosła 42 075 210,00 zł. Największy kontrakt otrzymał Szpital Uniwersytecki w Krakowie – 15 662 861,15 zł.

Tabela 27. Wartość kontraktów na świadczenia psychiatryczne dla dorosłych w Centrach Zdrowia Psychicznego w 2020 roku.

Nazwa podmiotu wykonującego działalność leczniczą	Obszar działania	Wartość kontraktu w zł
Szpital Uniwersytecki w Krakowie	Kraków - Śródmieście	15 662 861,15
Szpital Specjalistyczny im. H. Klimontowicza w Gorlicach	powiat gorlicki	9 362 224,10
Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza SP ZOZ w Tarnowie	m. Tarnów	12 223 884,20
Szpital Kliniczny im. dr. Józefa Babińskiego SP ZOZ w Krakowie	p. myślenicki, gm. Skawina, gm. Mogilany, gm. Świątniki Górne	4 826 240,55
SUMA		42 075 210,00

Źródło: Małopolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia.

3.2. Realizacja Programów Promocji Zdrowia Psychicznego przez Województwo Małopolskie

Samorząd Województwa podejmuje działania profilaktyczne z zakresu zdrowia psychicznego, w ramach których w 2018 roku opracowano Regionalny Program Zdrowotny pod nazwą „Program profilaktyki chorób od stresu u osób pracujących na terenie Województwa Małopolskiego na lata 2019-2021 z perspektywą kontynuacji”. Celem Programu jest zwiększenie umiejętności radzenia sobie ze stresem u osób pracujących w województwie małopolskim, które z racji wykonywanej pracy lub wieku są zagrożone podwyższonym poziomem stresu. Grupą docelową są osoby pełnoletnie pracujące lub mieszkające w Małopolsce w wieku aktywności zawodowej wykonujące zawody lub będące na stanowiskach o podwyższonym poziomie stresu lub osoby w wieku 30-39 lat lub osoby powyżej 50 roku życia. Program ma charakter warsztatowy i prowadzony jest w 4 modułach po 6 godzin edukacyjnych przeprowadzonych w weekendy (soboty i niedziele), gdzie zgodnie z opinią ekspertów warsztaty są jedną z najskuteczniejszych form interwencji.

W 2019 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie wyłonił realizatorów Programu, w ramach realizacji zadania wyłonione zostały trzy podmioty z którymi podpisano umowy o łącznej wartości 1 071 966,25 zł.

Tabela 28. Realizatorzy Programu profilaktyki chorób od stresu u osób pracujących na terenie województwa małopolskiego na lata 2019-2021 z perspektywą kontynuacji, wyłonieni w ramach konkursu.

Beneficjent	Tytuł projektu	Obszar realizacji	Wartość podpisanych umów
Nowy Szpital w Olkuszu sp. z o.o.	Wszystko pod kontrolą – Program profilaktyki chorób od stresu dla osób aktywnych zawodowo na terenie powiatu olkuskiego	powiat olkuski	352 850,00 zł
Centrum Medyczne Maszchaba sp. z o.o.	Wsparcie pracujących w radzeniu sobie ze stresem	województwo małopolskie	494 371,25 zł
Centrum Rekreacyjno-Lecznicze „GLINIK” sp. z o.o. s.k.a.	Warsztaty antystresowe w Wysowej-Zdroju	powiat gorlicki, nowosądecki	224 775,00 zł
SUMA			1 071 996,25 zł

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych uzyskanych od danych WUP w Krakowie.

Projekt Nowego Szpitala w Olkuszu zakończył się w dniu 31.10.2020 roku. Ogółem z programu skorzystało (warsztaty weekendowe) 240 osób pracujących, z których wszystkie po zakończeniu udziału kontynuowały zatrudnienie. Wśród nich było 81 osób w wieku 50 lat i więcej. Pozostałe dwa projekty są w trakcie realizacji i zakończą się najpóźniej 31.12.2021 roku.

W 2019 roku Województwo Małopolskie zleciło opracowanie programu polityki zdrowotnej pt. „Ty decydujesz jak reagujesz” – Profilaktyka samobójstw dzieci i młodzieży poprzez wzmacnianie odporności psychicznej i zapobieganie agresji rówieśniczej wśród dzieci i młodzieży. Program nie uzyskał pozytywnej opinii AOTMiT z uwagi na fakt, że takie zadania powinny być realizowane w oparciu o regionalne programy ochrony zdrowia psychicznego, w związku z powyższym projekt będzie realizowany na podstawie ustawy z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym jako zadanie z zakresu zdrowia publicznego obejmującego profilaktykę zdrowia psychicznego.

Z uwagi na pandemię COVID-19 konkurs na realizację Zadania nie został ogłoszony w 2020 roku. Program został planowany do realizacji w 2021 roku po ustabilizowaniu się sytuacji epidemicznej. Zadanie będzie realizowane w formie pilotażu przez rok w 6 szkołach na terenie powiatu krakowskiego. Celem programu jest zmniejszenie ryzyka zachowań suicydalnych u dzieci i młodzieży objętej projektem poprzez wdrożenie interwencji mających na celu zwiększenie odporności psychicznej opisanej grupy oraz zmniejszenie nasilenia zachowań agresywnych w środowisku szkolnym. W tym celu planowane jest zorganizowanie cyklu warsztatów dla uczniów i ich nauczycieli w trzech grupach (klasy 1-3, klasy 4-6, klasy 7-8) mających na celu wzmacnianie zasobów społeczno-emocjonalnych, edukację na temat rozpoznawania i przeciwdziałania przemocy rówieśniczej, pracę warsztatową na temat wspierania bezpiecznego klimatu klasy/szkoły, rozwiązywania konfliktów, przymierza przeciw przemocy oraz spotkania edukacyjno-informacyjne dla rodziców. Zaplanowaną interwencją zostanie objętych minimum 108 uczniów oraz 120 nauczycieli.

3.3. Środki finansowe przeznaczone przez Województwo Małopolskie na rozwój bazy leczenia psychiatrycznego

W 2020 roku Województwo Małopolskie na rozwój bazy leczenia psychiatrycznego przeznaczyło w sumie 15 929 664,99 zł, z czego dla Szpitala Klinicznego im. dr J. Babińskiego w Krakowie dotacja wyniosła łącznie 6 356 875, 33 zł, natomiast dla Wojewódzkiego Szpitala Psychiatrycznego w Andrychowie 9 572 789,66 zł. Dodatkowo w 2020 roku Województwo Małopolskie w ramach Małopolskiej Tarczy Antykryzysowej (Pakiet Medyczny) przekazało dotację dla dwóch szpitali o profilu psychiatrycznym będących wojewódzkimi podmiotami leczniczymi w łącznej wysokości 405 136 zł, w tym dla Szpitala Klinicznego im. dr Józefa Babińskiego SPZOZ w Krakowie w łącznej wysokości 178 410,40 zł, a dla Wojewódzkiego Szpitala Psychiatrycznego w Andrychowie w łącznej wysokości 226 725,60 zł.

Szpital Kliniczny im. dr Józefa Babińskiego SPZOZ w Krakowie

W celu dalszego rozwoju Szpitala Klinicznego im. dr Józefa Babińskiego SPZOZ w Krakowie, konieczna okazała się modernizacja istniejącej bazy leczenia psychiatrycznego.

„Rozwój bazy leczenia psychiatrycznego poprzez modernizację obiektów Szpitala Specjalistycznego im. dr. J. Babińskiego w Krakowie – Etap II” - projekt w trakcie realizacji:

- Budynek nr 1 (1, 1A, 1B) – roboty budowlane i instalacyjne.
- Budynek 4B – wykonano roboty budowlano-konstrukcyjne.

Poniesione w 2020 roku nakłady finansowane ze środków budżetu Województwa Małopolskiego w wysokości 5 325 504 zł.

„Prace dostosowawcze w budynkach szpitalnych wynikające z nakazów Państwowego Inspektora Sanitarnego, Rozporządzenia Ministra Zdrowia (program dostosowawczy) oraz innych obowiązujących przepisów”:

- Budynek szpitalny nr 4A. w ramach zadania przeprowadzono dostosowanie budynku szpitalnego nr 4A do nakazów Państwowego Inspektora Sanitarnego, wymagań Rozporządzenia Ministra Zdrowia.
- Dostosowanie pomieszczeń w budynkach szpitalnych nr 7A, 7B i 102 (Oddz. 7F) do nakazów Państwowego Inspektora Sanitarnego, wymagań Rozporządzenia Ministra Zdrowia (program dostosowawczy) oraz innych przepisów.
- Dostosowanie pomieszczeń w budynku szpitalnym nr 102 (oddział 9A i 9B) do nakazów Państwowego Inspektora Sanitarnego, wymagań Rozporządzenia Ministra Zdrowia (program dostosowawczy) oraz innych przepisów
- Dostosowanie budynku szpitalnego nr 3A do nakazów Państwowego Inspektora Sanitarnego, wymagań Rozporządzenia Ministra Zdrowia.
- Poradnia Oddziału Dziennego i Zespołu Leczenia Środowiskowego w Krakowie, Osiedle Centrum B 11 A Dostosowanie pomieszczeń Poradni, Oddziału Dziennego i Zespołu Leczenia Środowiskowego do nakazów Państwowego Inspektora Sanitarnego, wymagań Rozporządzenia Ministra Zdrowia.

Poniesione w 2020 roku nakłady finansowane ze środków budżetu Województwa Małopolskiego w wysokości 881 406 zł.

„Modernizacja oddziałów detoksykacji i leczenia uzależnień Szpitala Klinicznego im. dr. J. Babińskiego SPZOZ w Krakowie – I etap”

- Budynek szpitalny nr 5C (Oddział 5D). W ramach zadania wykonano prace dostosowawcze wynikające z wydanych nakazów instytucji państwowych, Rozporządzenia Ministra Zdrowia (program dostosowawczy oraz innych obowiązujących, w budynku mieszczącym oddziały detoksykacji i leczenia uzależnień przepisów).

Poniesione w 2020 roku nakłady finansowane ze środków budżetu Województwa Małopolskiego w wysokości 149 965 zł.

„Dostosowanie budynku nr 39 Szpitala Klinicznego im. dr. J. Babińskiego na potrzeby magazynu środków ochrony osobistej dla personelu oraz środków do dezynfekcji związanych z COVID-19”

- Wykonanie prac dostosowawczych w budynku nr 39 do potrzeb przeciwdziałania pandemii COVID-19.

Poniesione w 2020 roku nakłady finansowane ze środków budżetu Województwa Małopolskiego w wysokości 176 705 zł.

Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Andrychowie

- Wdrożenie niezbędnych rozwiązań informatycznych i instalacyjnych w Wojewódzkim Szpitalu Psychiatrycznym w Andrychowie.

Poniesione w 2020 roku nakłady finansowane ze środków budżetu Województwa Małopolskiego w wysokości 368 445,39 zł.

- Przebudowa, rozbudowa i modernizacja Wojewódzkiego Szpitala Psychiatrycznego w Andrychowie - Działanie 12.1 RPO.

Poniesione w 2020 roku nakłady finansowane ze środków budżetu Województwa Małopolskiego w wysokości 5 284 492 zł.

- Modernizacja energetyczna wojewódzkich budynków użyteczności publicznej – Działanie 4.3 RPO.

Poniesione w 2020 roku nakłady finansowane ze środków budżetu Województwa Małopolskiego w wysokości 3 919 402,27 zł.

Rozdział 4

Realizacja celów Małopolskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022

4.1 Cele główne oraz szczegółowe

Cele główne oraz szczegółowe Małopolskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 są spójne z celami Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 i zostały sformułowane na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 roku w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017–2022 (Dz. U. poz. 458).

Cele główne Programu:

- 1. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb.**
- 2. Prowadzenie działań na rzecz zapobiegania stygmatyzacji i dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi.**
- 3. Monitorowanie i ocena skuteczności działań realizowanych w ramach Programu.**

Cele szczegółowe i zadania Programu:

- w zakresie zapewniania osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb:
 - 1.1. upowszechnianie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej,
 - 1.2. upowszechnianie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego,
 - 1.3. aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - 1.4. skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy.
- w zakresie prowadzenia działań na rzecz zapobiegania stygmatyzacji i dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi:
 - 2.1. upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu,
 - 2.2. zwiększanie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi,
- w zakresie monitorowania i oceny skuteczności działań realizowanych w ramach Programu – gromadzenie i analizowanie sprawozdań zawierających informacje dotyczące realizacji zadań wynikających z Programu, przekazywanych przez podmioty wskazane w Programie.

4.2. Zrealizowane zadania w 2019 roku w ramach celów głównych oraz szczegółowych Małopolskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022

Cel główny			
1.	Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb		
Cel szczegółowy			
1.1	Upowszechnianie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej		
Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Realizacja zadania
1.	Zwiększanie dostępności i zmniejszania nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej, w tym rozwoju CZP oraz placówek psychiatrycznej opieki zdrowotnej dla dzieci i młodzieży na terenie województwa.	Samorząd województwa, Samorząd powiatu, Samorząd gminy.	W 2020 roku na terenie województwa małopolskiego działały 63 poradnie zdrowia psychicznego dla dorosłych, 17 poradni zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży oraz 36 zespołów leczenia środowiskowego.
2.	Opracowanie, we współpracy z samorządami lokalnymi, strategii rozwoju zasobów ochrony zdrowia psychicznego z uwzględnieniem map potrzeb zdrowotnych w zakresie CZP, zapewniających kompleksową opiekę zdrowotną nad osobami z zaburzeniami psychicznymi na określonym obszarze terytorialnym.	Samorząd województwa, Samorząd powiatu, Samorząd gminy.	Województwo Małopolskie: priorytety zostały sformułowane jako 3 cele główne i 6 celów szczegółowych w Małopolskim Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022. W Małopolsce program pilotażowy Centrów Zdrowia Psychicznego realizowany jest od 1 października 2018 roku przez trzy podmioty lecznicze: <ul style="list-style-type: none"> • Uniwersyteckie Centrum Zdrowia Psychicznego im. prof. Antoniego Kępińskiego w Krakowie, • Centrum Zdrowia Psychicznego przy Szpitalu Specjalistycznym im. H. Klimontowicza w Gorlicach, • Centrum Zdrowia Psychicznego przy Szpitalu Wojewódzkim im. św. Łukasza w Tarnowie. • Od 1 września 2020 roku dołączyło czwarte Centrum utworzone na bazie Szpitala Klinicznego im. dr. J. Babińskiego w Krakowie.
3.	Wspieranie wdrażania planu umiejscowienia CZP zapewniających kompleksową opiekę zdrowotną nad osobami z zaburzeniami psychicznymi na terenie województwa, w tym poprzez stymulowanie zmian w strukturze podmiotów wykonujących działalność leczniczą, dla których podmiotem tworzącym jest samorząd województwa.	Samorząd województwa, Samorząd powiatu, Samorząd gminy, Jednostki ochrony zdrowia	Województwo Małopolskie: Centrum Zdrowia Psychicznego przy Szpitalu Wojewódzkim im. św. Łukasza w Tarnowie zapewnia opiekę mieszkańcom miasta Tarnowa (ok. 93 000 osób). W 2019 roku CZP w Tarnowie objęło opieką 3 000 pacjentów z Tarnowa oraz 3 139 pacjentów spoza populacji miasta Tarnowa. Dodatkowo w 2020 roku Szpital Kliniczny im. dr. J. Babińskiego w Krakowie rozpoczął realizację programu pilotażowego w centrach zdrowia psychicznego. W jego ramach utworzono Centrum Zdrowia Psychicznego Małopolska-Południe, które udziela świadczeń mieszkańcom powiatu myślenickiego, gminy Mogilany, gminy miejsko-wiejskiej Skawina i gminy miejsko-wiejskiej Świątniki Górne. Szpital Kliniczny im. dr. J. Babińskiego w Krakowie: Szpital od kilkunastu lat realizuje program strukturalnej przebudowy koncepcji opieki nad pacjentami poprzez tworzenie medycznych komórek organizacyjnych przejmujących w coraz szerszym zakresie zadanie udzielania opieki psychiatrycznej w pobliżu miejsca zamieszkania pacjenta i w ścisłym powiązaniu ze środowiskiem lokalnym. Dodatkowo Szpital Babińskiego zadeklarował możliwość rozszerzenia programu pilotażowego w centrach zdrowia psychicznego na obszarze m. Krakowa w dzielnicach: Podgórze, Nowa – Huta i Krowodrza, jak również na terenie Miechowa. Szpital pozostaje w stałym kontakcie z małopolskim konsultantem wojewódzkim ds. psychiatrii, zapewniając ciągłość udzielania świadczeń opieki psychiatrycznej na terenie Województwa Małopolskiego.

			<p>Powiat chrzanowski: przy Szpitalu Powiatowym w Chrzanowie planowane jest powstanie Centrum Zdrowia Psychicznego</p> <p>Powiat nowotarski: Utworzenie Środowiskowego Centrum Zdrowia Psychicznego dla dorosłych w Nowym Targu przy Podhalańskim Szpitalu Specjalistycznym im. Jana Pawła II w Nowym Targu.</p>
4.	Rozwijanie sieci oddziałów psychiatrycznych w szpitalach ogólnych oraz stopniowe zmniejszanie i przekształcanie dużych szpitali psychiatrycznych w placówki specjalistyczne, zapewniające profilowane usługi zdrowotne.	Samorząd województwa, Samorząd powiatu, Samorząd gminy, Jednostki ochrony zdrowia	<p>Szpital Kliniczny im. dr J. Babińskiego w Krakowie: Szpital kontynuuje program strukturalnych zmian w zakresie opieki psychiatrycznej o charakterze stacjonarnym poprzez rozwój specjalistycznej opieki psychiatrycznej. Znajduje to odzwierciedlenie w strukturze świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych w szpitalu, w których sukcesywnie zwiększa się rola świadczeń specjalistycznych w zakresie: psychiatrii sądowej w warunkach wzmocnionego zabezpieczenia, psychiatrii sądowej w warunkach podstawowego zabezpieczenia, psychogeriatry, leczenia zaburzeń osobowości i nerwic, terapii osób uzależnionych od alkoholu, w tym osób z innymi dysfunkcjami, leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych, rehabilitacji dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współistniejącymi zaburzeniami psychicznymi oraz rehabilitacji psychiatrycznej. Dodatkowo Szpital utworzył trzy poradnie psychologiczne dla dzieci i młodzieży w ramach I poziomu referencyjnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poradnię Psychologiczną dla Dzieci i Młodzieży Kraków-Podgórze, • Poradnię Psychologiczną dla Dzieci i Młodzieży Kraków-Krowodrza, • Poradnię Psychologiczną dla Dzieci i Młodzieży Skawina. <p>Poradnie przyjmują pacjentów w wieku do 21 roku życia (powyżej 18 roku życia – pod warunkiem kontynuowania nauki), bez skierowania, w ramach kontraktu z MOW NFZ.</p> <p>Ponadto rozpoczęto starania o utworzenie w szpitalu Środowiskowego Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży Kraków – Południe. Centrum będzie oferować zintegrowaną opiekę medyczną, terapeutyczną i psychologiczną oraz działania w obszarze wsparcia społecznego, profilaktyki i edukacji. Obejmuje swoim działaniem młodych mieszkańców z dzielnic Dębniki, Łagiewniki – Borek Fałęcki i Swoszowice otaczając opieką ponad 1 050 dzieci i młodych ludzi (od 7 do 21 roku życia) oraz udzielając wielokierunkowego wsparcia ich rodzicom i opiekunom, a także nauczycielom, wychowawcom czy animatorom działań adresowanych do młodzieży.</p>
Cel szczegółowy			
1.2. Upowszechnianie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego			
Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Realizacja zadania
1.	Wspieranie poszerzenia, zróżnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy i oparcia społecznego.	Samorząd województwa, Samorząd powiatu, Samorząd gminy,	Przeprowadzanie programów, prelekcji, spotkań warsztatów profilaktyczno-edukacyjno-psychologicznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy i oparcia społecznego. Powiaty: 13 Gminy: 41

2.	Wspieranie projektów organizacji pozarządowych służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym zapewnienie ciągłości działaniom skutecznym.	Samorząd województwa, Samorząd powiatu, Samorząd gminy,	<p>Województwo Małopolskie, Szpital Kliniczny im. dr J. Babińskiego w Krakowie: wsparcie dla Fundacji Pomocy Chorym Psychicznymi im. Tomasza Deca w zakresie prowadzenia czterech mieszkań chronionych, z których trzy usytuowane są na terenie kompleksu szpitalnego - parkowego w Krakowie – Kobierzynie. Powyższe mieszkania chronione przeznaczone są dla szesnastu dorosłych osób, związanych z Krakowem i chorujących psychicznie. Są to osoby, które nie mogą jeszcze w pełni samodzielnie funkcjonować w środowisku. Osoby te należą do grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ze względu na zaburzenia psychiczne. Współpraca z Fundacją Pomocy Chorym Psychicznymi im. Tomasza Deca w organizacji zbiórek na rzecz pacjentów z zaburzeniami psychicznymi dotkniętych przez pandemię COVID-19. Dodatkowo współpraca ze Spółdzielnią Socjalną Kobierzyn działającą na terenie kompleksu szpitalnego-parkowego w Krakowie – Kobierzynie. Spółdzielnia podejmuje kompleksowe działania na rzecz wsparcia osób chorujących psychicznie, ich reintegracji społecznej i aktywizacji zawodowej oraz szeroko pojętej destygmatyzacji osób z zaburzeniami psychicznymi m.in. poprzez utworzenie Bistra Tymiankowo prężnie funkcjonującego na terenie Szpitala. Ponadto współpraca ze Stowarzyszeniem Psychiatria i Sztuka obejmująca udostępnianie prac pacjentów na wystawy organizowane przez Stowarzyszenie w Stacji Badawczej Outsider Art.</p> <p>Powiaty: 7</p> <p>Gminy: 4</p>
Cel szczegółowy			
1.3 Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi			
Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Realizacja zadania
1.	Zwiększanie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacja poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.	Samorząd województwa, Samorząd powiatu, Samorząd gminy, Urzędy Pracy	<p>Województwo Małopolskie: w 2020 roku funkcjonowało 11 Zakładów Aktywności Zawodowej, które zatrudniały łącznie 231 osób chorujących psychicznie.</p> <p>PUP prowadziły poradnictwo zawodowe i szkolenia</p> <p>Powiaty: 18</p> <p>Gminy: 10</p>
2.	Wspieranie rozwoju zróżnicowanych form wspieranego i wspomaganego zatrudnienia oraz przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.	Samorząd województwa, Samorząd powiatu, Samorząd gminy, ROPS, Urzędy Pracy	<p>Województwo Małopolskie: w 2020 roku funkcjonowało 11 Zakładów Aktywności Zawodowej, które zatrudniały łącznie 231 osób chorujących psychicznie.</p> <p>ROPS: organizacja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednego spotkania sieciującego warsztaty terapii zajęciowej i zakłady aktywności zawodowej o charakterze diagnostyczno-informacyjnym dotyczącego bieżącej sytuacji jednostek reintegracyjnych w dobie pandemii, • dwóch spotkań Forum WTZ Małopolska spotkania sieciującego WTZ nt. przywrócenia pełnego zakresu usług reintegracyjnych w ramach WTZ w warunkach ograniczeń sanitarnych, • dwóch badań „Usługi reintegracji społeczno-zawodowej w okresie pandemii” oraz „Monitoring współpracy małopolskich gmin i powiatów z PES w 2020”. <p>PUP prowadziły działania w ramach, których osoby niepełnosprawne mogły korzystać z wszystkich dostępnych form wsparcia, kierowanych do osób zarejestrowanych jako bezrobotne i poszukujące pracy w PUP tj. staży, szkoleń, zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych czy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia i stanowiska pracy, a także dotacji na podjęcie własnej działalności gospodarczej.</p> <p>Powiaty: 13</p>

			Gminy: 4
3.	Realizacja projektów dla osób z zaburzeniami psychicznymi mających na celu ich aktywizację zawodową.	Samorząd województwa, Samorząd powiatu, Samorząd gminy, Urzędy Pracy	<p>Województwo Małopolskie: w 2020 roku kontynuowano realizację programu pn. „Programu profilaktyki chorób od stresowych u osób pracujących na terenie Województwa Małopolskiego na lata 2019-2021 z perspektywą kontynuacji”, w ramach której podpisano umowy o łącznej kwocie 1 071 966,25 zł. Projekt Nowego Szpitala w Olkuszu zakończył się w dniu 31.10.2020 roku. Ogółem wsparto (weekendowymi warsztatami) 240 osób pracujących, z których wszystkie po zakończeniu udziału kontynuowały zatrudnienie. Wśród nich było 81 osób w wieku 50 lat i więcej. Pozostałe dwa projekty są w trakcie realizacji i zakończą się najpóźniej 31.12.2021 roku.</p> <p>Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie: realizacja zadań w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wsparcia mieszkańców Małopolski w dostępie do usług poradnictwa zawodowego, w szczególności dla osób chorych psychicznie i z zaburzeniami osobowości, • wsparcia pacjentów Szpitala im. Babińskiego w realizacji planów rozwoju oraz planów działania w związku z powrotem na rynek pracy. Działanie realizowane na terenie szpitala w ramach współpracy, • dostępu do usługi Trenera Zatrudnienia Wspieranego, • kształcenia kadr WUP w Krakowie, w szczególności doradców zawodowych w obszarze pracy z klientem chorym i zaburzonym. <p>W 2020 roku przeprowadzono 8 dyżurów w Krakowie (stacjonarnych i zdalnych), polegających na wsparciu doradcy zawodowego-psychologa, skierowanych do osób chorych i zaburzonych. Łącznie objęto wsparciem ok. 19 osób.</p> <p>PUP prowadziły poradnictwo zawodowe i szkolenia, a także projekty dotyczące aktywizację zawodową.</p> <p>Powiaty: 5</p> <p>Gminy: 5</p>
4.	Prowadzenie działań szkoleniowo-informacyjnych, adresowanych do pracodawców, promujących zatrudnianie osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi. Dotyczy również Urzędów Pracy działających na terenie miasta na prawach powiatu.	Samorząd województwa, Samorząd powiatu, Samorząd gminy, Urzędy Pracy	<p>Urzędy Pracy przeprowadzały szkolenia, spotkania, prelekcje adresowane do pracodawców, promujące zatrudnianie osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi. Dodatkowo PUP informowały o tych działaniach na swoich stronach internetowych oraz tablicach ogłoszeń.</p> <p>Powiaty: 12</p> <p>Gminy: 1</p>
Cel szczegółowy			
1.4 Skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy			
Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Realizacja zadania
1.	Opracowanie lub aktualizacja regionalnego programu ochrony zdrowia psychicznego	Samorząd województwa, Samorząd powiatu, Samorząd gminy,	<p>Województwo Małopolskie: MPOZP na lata 2017-2022 został przyjęty Uchwałą Zarządu Województwa Małopolskiego nr 2152/17 z dnia 21 grudnia 2017 roku. Projekt Programu konsultowany był z Członkami Małopolskiej Rady Zdrowia Psychicznego oraz Zespołem Zadaniowym ds. opracowania Małopolskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022.</p> <p>Powiaty: 3</p>

2.	Realizacja, koordynowanie i monitorowanie regionalnego programu ochrony zdrowia psychicznego w odniesieniu do zadań wskazanych dla samorządu województwa.	Samorząd województwa, Samorząd powiatu, Samorząd gminy, Małopolska Rada Zdrowia Psychicznego	Województwo Małopolskie: dane zebrane na potrzeby niniejszego sprawozdania, monitoring zasobów opieki psychiatrycznej na terenie województwa, współpraca z instytucjami. Ze względu na ogłoszoną w marcu przez Ministra Zdrowia epidemię SARS-COV-2 w 2020 roku nie odbyło się spotkanie Małopolskiej Rady Zdrowia Psychicznego.
3.	Przygotowanie aktualizowanego corocznie przewodnika informującego o dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym w oparciu o informacje przekazane przez samorządy powiatowe, w wersji elektronicznej lub papierowej.	Samorząd województwa, ROPS,	Województwo Małopolskie: dane zebrane na potrzeby niniejszego sprawozdania, monitoring zasobów opieki psychiatrycznej na terenie województwa, współpraca z instytucjami. ROPS: opracowanie raportu pn. „Ocena zasobów pomocy społecznej województwa Małopolskiego za rok 2020”
4.	Działalność Małopolskiej Rady Zdrowia Psychicznego koordynującej realizację Programu.	Samorząd województwa, Małopolska Rada Zdrowia Psychicznego	Województwo Małopolskie: Ze względu na ogłoszoną w marcu przez Ministra Zdrowia epidemię SARS-COV-2 w 2020 roku nie odbyło się spotkanie Małopolskiej Rady Zdrowia Psychicznego.
5.	Współpraca międzynarodowa w zakresie opieki psychiatrycznej – wykorzystywanie dobrych praktyk.	Jednostki ochrony zdrowia	Szpital Kliniczny im. dr J. Babińskiego w Krakowie: udział Szpitala Babińskiego w projekcie ITHACA - Innowacje w zdrowiu i opiece dla wszystkich – realizowanego w ramach programu INTERREG. Uczestniczą w nim przedstawiciele administracji publicznej, organizacji pozarządowych, uczelni wyższych i biznesu. Celem nadrzędnym projektu ITHACA jest budowanie europejskiego rynku opieki zdrowotnej i społecznej na rzecz aktywnego i zdrowego starzenia się. Szpital uczestniczy w projekcie pt. „Voneinander lernen – Ein europäischer Vergleich guter Praxis sozialpsychiatrischer Hilfesysteme zwischen Partizipation, Inklusion und institutionellem Zwang in verschiedenen Regionen und Netzwerken der sozialpsychiatrischen Versorgung“ („Uczenie się od siebie – porównanie europejskich dobrych praktyk w systemach pomocy psychiatrycznej pomiędzy uczestnictwem, integracją i przymusem instytucjonalnym w różnych regionach i sieciach społecznej opieki psychiatrycznej”), realizowanym ze środków programu „Erasmus +”. Jego celem jest poznawanie się, wymiana doświadczeń i dalszy rozwój modeli opieki psychiatrycznej. Pierwsze spotkanie realizatorów projektu z Niemiec, Włoch i Polski odbyło się w styczniu 2020 roku w Stuttgarcie. Przez trzy dni jego uczestnicy z Cooperativa sociale progest z Turynu oraz ze Szpitala Babińskiego w Krakowie byli gośćmi eva – Evangelische Gesellschaft Stuttgart i Fundacji Rudolf-Sophien-Stift. W Stuttgarcie zaprezentowano pracę tego stowarzyszenia i fundacji, tematy projektu zostały przedstawione z perspektywy opieki psychiatrycznej w tym mieście z punktu widzenia profesjonalistów, pacjentów i członków ich rodzin. Podczas wykładów, warsztatów, w tym w środowiskowym ośrodku psychiatrycznym w Möhringen, odwiedzający mogli poznać zasady zaopiekowania pacjenta w Niemczech oraz cały wachlarz dostępnej im pomocy. Spotkanie dostarczyło uczestnikom wielu materiałów do dalszych dyskusji, w szczególności w temacie „włączenia osób z zaburzeniami psychicznymi w system pomocowy” i „przymusu w psychiatrii”, jak również umożliwiło poznanie różnych systemów opieki zdrowotnej i zabezpieczenia społecznego w państwie przyjmującym. Kolejnym etapem będą spotkania w Krakowie, Turynie i ponownie w Stuttgarcie. W 2020 roku zorganizowano również trzy zdalne spotkania uczestników projektu, podczas których omawiany był wpływ pandemii SARS-CoV-2 na system opieki psychiatrycznej w Polsce, we Włoszech i w Niemczech. Kontynuowano konsultacje zakończonego projektu wsparcia opieki psychiatrycznej w okręgu Lwowskim na Ukrainie, gdzie Szpital Babińskiego w poprzednich latach organizował szkolenia i pobyty studialne dla pracowników ukraińskich instytucji psychiatrycznych, szkoląc ich m.in. w zakresie organizacji pracy w zespołach leczących oraz prowadzeniu terapii, w szczególności terapii zajęciowej. Szpital Babińskiego stale współpracuje z Polsko – Niemieckim Towarzystwem Zdrowia Psychicznego.

Cel główny			
2. Prowadzenie działań na rzecz zapobiegania stygmatyzacji i dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi			
Cel szczegółowy			
2.1 Upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu			
Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Realizacja zadania
1.	Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego poprzez wprowadzanie w szkołach programów profilaktycznych dotyczących ochrony zdrowia psychicznego.	Samorząd województwa, Samorząd powiatu, Samorząd gminy,	Przeprowadzanie w szkołach programów, prelekcji, spotkań warsztatów profilaktyczno-edukacyjno-psychologicznych o tematyce związanej z ochroną zdrowia psychicznego. Powiaty: 12 Gminy: 19
2.	Prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do różnych grup wiekowych.	Samorząd województwa, Samorząd powiatu, Samorząd gminy,	Przeprowadzenie programów, prelekcji, spotkań warsztatów edukacyjno-informacyjnych o tematyce związanej z ochroną zdrowia psychicznego. Powiaty: 11 Gminy: 20
3.	Realizacja programów zdrowotnych/ polityki zdrowotnej służących kształtowaniu postaw prozdrowotnych wśród różnych grup wiekowych w tym także zapobiegających rozwojowi depresji.	Samorząd województwa, Samorząd powiatu, Samorząd gminy,	Prowadzenie programów o tematyce związanej z ochroną zdrowia psychicznego. Powiaty: 5 Gminy: 10
Cel szczegółowy			
2.2 Zwiększanie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi			
Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Realizacja zadania
1.	Realizacja programów informacyjno-edukacyjnych sprzyjających postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałających dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi.	Samorząd województwa, Samorząd powiatu, Samorząd gminy, Jednostki ochrony zdrowia	Powiaty: 6 Gminy: 6

Cel główny			
3. Monitorowanie i ocena skuteczności działań realizowanych w ramach Programu – gromadzenie i analizowanie sprawozdań zawierających informacje dotyczące realizacji zadań wynikających z Programu, przekazywanych przez podmioty wskazane w Programie			
Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Realizacja zadania
1.	Gromadzenie i udostępnianie informacji dotyczących ochrony zdrowia psychicznego w województwie	Samorząd województwa, Małopolska Rada Zdrowia Psychicznego	Województwo Małopolskie: zbieranie oraz monitorowanie dostępu do opieki psychiatrycznej na terenie województwa, a także współpraca między innymi z Małopolskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia, Małopolskim Urzędem Wojewódzkim, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Krakowie, Wojewódzkim Urzędem Pracy w Krakowie, Komendą Wojewódzką Policji w Krakowie, Urzędem Miasta Krakowa oraz Małopolską Radą Zdrowia Psychicznego do której powołano specjalistów oraz ekspertów zajmujących się problematyką osób chorujących psychicznie i ich otoczenia. Dodatkowo sporządzenie raportu pn. „Lecznictwo w Małopolsce”, w którym prezentowane są podstawowe oraz specjalistyczne dane w zakresie opieki zdrowotnej świadczonej przez podmioty lecznicze w Małopolsce, a także prowadzony jest monitoring bieżącej sytuacji finansowo ekonomicznej w wojewódzkich podmiotach leczniczych, w tym w dwóch szpitalach o profilu psychiatrycznym.

Podsumowanie

W 2020 roku cele oraz zadania Małopolskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 były realizowane przez Samorząd Województwa oraz innych realizatorów tj. instytucje oraz podmioty czynnie zaangażowane w działania na rzecz zdrowia psychicznego. Przyjęte zarówno na poziomie krajowym jak i regionalnym zadania oraz wskaźniki stanowią swoiste wyzwanie dla opieki psychiatrycznej, która w tym kontekście wymaga reorganizacji przy jednoczesnym dynamicznym rozwoju nowych form opieki dziennej i środowiskowej. Rok 2020 był, rokiem trwającej epidemii, w wielu placówkach w kraju wstrzymane lub ograniczone do niezbędnego minimum zostały przyjęcia planowe do oddziałów i przyjęcia, które nie spełniają kryteriów przyjęć pilnych, w celu minimalizacji ryzyka transmisji infekcji COVID-19. Sytuacja ta miała miejsce również w innych formach opieki zdrowotnej.

Cel 1 MPOZP dotyczy zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb.

Od 1 października 2018 roku w ramach pilotażu Centr Zdrowia Psychicznego w Województwie Małopolskim działają trzy Centra Zdrowia Psychicznego tj.:

- Uniwersyteckie Centrum Zdrowia Psychicznego im. Prof. Antoniego Kępińskiego w Krakowie,
- Centrum Zdrowia Psychicznego przy Szpitalu Specjalistycznym im. H. Klimontowicza w Gorlicach,
- Centrum Zdrowia Psychicznego przy Szpitalu Wojewódzkim im. św. Łukasza w Tarnowie.

W dniu 1 września 2020 roku dołączyło czwarte Centrum utworzone na bazie Szpitala Klinicznego im. dr. J. Babińskiego w Krakowie

W 2020 roku Województwo Małopolskie na rozwój bazy leczenia psychiatrycznego przeznaczyło w sumie 15 929 664,99 zł, z czego dla Szpitala Klinicznego im. dr J. Babińskiego w Krakowie dotacja wyniosła łącznie 6 356 875, 33 zł, natomiast dla Wojewódzkiego Szpitala Psychiatrycznego w Andrychowie 9 572 789,66 zł. W ramach podanej kwoty zmodernizowano i przebudowywano obiekty szpitalne w Szpitalu im. Babińskiego oraz Wojewódzkim Szpitalu Psychiatrycznym w Andrychowie. Wspomniane działania pomogą zwiększyć jakość i dostępność usług zdrowotnych z zakresu leczenia psychiatrycznego w Województwie Małopolskim poprzez poprawę warunków leczenia.

Dodatkowo w 2020 roku Województwo Małopolskie w ramach Małopolskiej Tarczy Antykryzysowej (Pakiet Medyczny) przekazało dotację dla dwóch szpitali o profilu psychiatrycznym będących wojewódzkimi podmiotami leczniczymi w łącznej wysokości 405 136 zł, w tym dla Szpitala Klinicznego im. dr Józefa Babińskiego SPZOZ w Krakowie w łącznej wysokości 178 410,40 zł, a dla Wojewódzkiego Szpitala Psychiatrycznego w Andrychowie w łącznej wysokości 226 725,60 zł.

Cel 2 MPOZP dotyczący prowadzenia działań na rzecz zapobiegania stygmatyzacji i dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi

Samorząd Województwa podejmował działania profilaktyczne z zakresu zdrowia psychicznego poprzez opracowanie w 2018 roku regionalnego programu polityki zdrowotnej pod nazwą „Program profilaktyki chorób odstresowych u osób pracujących na terenie Województwa Małopolskiego na lata 2019-2021 z perspektywą kontynuacji”. Jego celem jest: zwiększenie umiejętności radzenia sobie ze stresem u osób pracujących w województwie Małopolskim, które z racji wykonywanej pracy lub wieku są zagrożone podwyższonym poziomem stresu. W 2019 roku wyłoniono w drodze konkursu 3 realizatorów Programu, i podpisano umowy o łącznej wartości 1 071 966,25 zł. Projekt Nowego Szpitala w Olkuszu zakończył się w dniu 31.10.2020 roku. Ogółem wsparto (weekendowymi warsztatami) 240 osób pracujących, z których wszystkie po zakończeniu udziału kontynuowały

zatrudnienie. Wśród nich było 81 osób w wieku 50 lat i więcej. Pozostałe dwa projekty są w trakcie realizacji i zakończą się najpóźniej 31.12.2021 roku.

W 2019 roku Województwo Małopolskie zleciło opracowanie programu polityki zdrowotnej pt. „Ty decydujesz jak reagujesz” – Profilaktyka samobójstw dzieci i młodzieży poprzez wzmacnianie odporności psychicznej i zapobieganie agresji rówieśniczej wśród dzieci i młodzieży. Z uwagi na pandemię COVID-19 konkurs na realizację Zadania nie został ogłoszony w 2020 roku. Program został planowany do realizacji w 2021 roku po ustabilizowaniu się sytuacji epidemicznej. Zadanie będzie realizowane w formie pilotażu przez rok w 6 szkołach na terenie powiatu krakowskiego. Celem programu jest zmniejszenie ryzyka zachowań suicydalnych u dzieci i młodzieży objętej projektem poprzez wdrożenie interwencji mających na celu zwiększenie odporności psychicznej opisanej grupy oraz zmniejszenie nasilenia zachowań agresywnych w środowisku szkolnym. W tym celu planowane jest zorganizowanie cyklu warsztatów dla uczniów i ich nauczycieli w trzech grupach (klasy 1-3, klasy 4-6, klasy 7-8) mających na celu wzmacnianie zasobów społeczno-emocjonalnych, edukację na temat rozpoznawania i przeciwdziałania przemocy rówieśniczej, pracę warsztatową na temat wspierania bezpiecznego klimatu klasy/szkoły, rozwiązywania konfliktów, przymierza przeciw przemocy oraz spotkania edukacyjno-informacyjne dla rodziców. Zaplanowaną interwencją zostanie objętych minimum 108 uczniów oraz 120 nauczycieli.

Cel 3 MPOZP dotyczący monitorowania i oceny skuteczności działań realizowanych w ramach Programu – gromadzenie i analizowanie sprawozdań zawierających informacje dotyczące realizacji zadań wynikających z Programu, przekazywanych przez podmioty wskazane w Programie

Cel był realizowany poprzez coroczne zbieranie i opracowywanie danych dotyczących zasobów w zakresie opieki psychiatrycznej. Departament Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na bieżąco zbierał dane oraz monitorował dostęp do opieki psychiatrycznej na terenie województwa, a także współpracował między innymi z Małopolskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia, Małopolskim Urzędem Wojewódzkim, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Krakowie, Wojewódzkim Urzędem Pracy w Krakowie, Komendą Wojewódzką Policji w Krakowie, Urzędem Miasta Krakowa oraz Małopolską Radą Zdrowia Psychicznego do której powołano specjalistów oraz ekspertów zajmujących się problematyką osób chorujących psychicznie i ich otoczenia.

Program jest na etapie realizacji wobec czego jest monitorowany poprzez coroczną sprawozdawczość oraz współpracę przy gromadzeniu informacji z podmiotami przewidzianymi do realizacji zaplanowanych celów oraz spotkania Małopolskiej Rady Zdrowia Psychicznego.

Ponadto co roku sporządzany jest raport pn. „Lecznictwo w Małopolsce”, w którym prezentowane są podstawowe oraz specjalistyczne dane w zakresie opieki zdrowotnej świadczonej przez podmioty lecznicze w Małopolsce, a także prowadzony jest monitoring bieżącej sytuacji finansowo ekonomicznej w wojewódzkich podmiotach leczniczych, w tym w dwóch szpitalach o profilu psychiatrycznym.